

Activitat i resultats

Gener-Desembre

2018



CaixaBank

[Continguts]

04	Dades rellevants del Grup
05	Informació clau
08	Evolució macroeconòmica i de mercats financers
10	Resultats
19	Activitat
22	Gestió del risc
25	Liquiditat i estructura de finançament
27	Gestió del capital
30	Resultats per segment de negoci
42	L'acció CaixaBank
44	Fets rellevants de l'exercici 2018
47	Annexos
	47 Informació sobre participades
	47 Informació sobre finançament destinat a l'adquisició d'habitatge i al sector promotor
	48 Ràtings
	49 Glossari

Nota general: La informació financera d'aquest document no ha estat auditada i, per tant, és susceptible de possibles modificacions futures. El compte de pèrdues i guanys, el balanç consolidat i els diferents desglossaments dels mateixos que es mostren en aquest informe financer es presenten amb criteris de gestió, però han estat elaborats d'acord amb les Normes internacionals d'informació financera (d'ara endavant, NIIF) adoptades per la Unió Europea a través de reglaments comunitaris, d'acord amb el Reglament 1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de juliol del 2002, i modificacions posteriors. En la seva preparació s'han pres en consideració la Circular 4/2017 del Banc d'Espanya, de 6 de desembre, que constitueix l'adaptació de les NIIF adoptades per la Unió Europea al sector de les entitats de crèdit espanyoles, i les seves modificacions successives.

Aquest informe s'ha preparat a partir dels registres de comptabilitat mantinguts per CaixaBank, SA i per la resta d'entitats integrades al Grup, i inclou determinats ajustos i reclasseficacions amb objecte d'homogeneïtzar els principis i criteris seguits per les societats integrades amb els de CaixaBank. Per això, i concretament per a BPI, les dades contingudes en aquest document no coincideixen en alguns aspectes amb la seva publicació d'informació financera (vegeu "Conciliació de la informació financera publicada per BPI amb el format de presentació del Grup CaixaBank" a "Annexos - Glossari"). Així mateix, la informació financera relativa a societats participades ha estat elaborada fonamentalment partint d'estimacions realitzades per la companyia.

Les xifres es presenten en milions d'euros, llevat que s'indiqui explícitament la utilització d'una altra unitat monetària, i poden tenir dos formats: milions d'euros o MM €, indistintament.

D'acord amb les Directrius sobre mesures alternatives del rendiment (MAR) publicades per l'European Securities and Markets Authority el 30 de juny del 2015 (ESMA/2015/1057) s'adjunten als annexos la definició de determinades mesures financeres alternatives i, si escau, la conciliació amb les partides corresponents dels estats financers del període corresponent.

Canvis de perímetre i comparabilitat de la informació: El 7 de febrer del 2017 es va produir la presa de control de Banco BPI (BPI) per part del Grup CaixaBank. Des del febrer del 2017 la participació total a BPI es consolida pel mètode d'integració global. Abans d'aquesta data la informació financera continguda en aquest document es presentava integrant-la pel mètode de la participació en la proporció corresponent al percentatge de participació del Grup en cada moment.

L'1 de gener del 2018 va entrar en vigor la normativa IFRS9, per la qual cosa, a efectes comparatius, s'inclou el balanç d'obertura que recull l'efecte d'aplicar aquesta normativa al balanç del 31 de desembre del 2017. Així mateix, i d'acord amb el que estableixen les modificacions de la IFRS4 *Aplicació de la IFRS9 Instruments financers*, es permet l'ajornament de l'aplicació de la normativa IFRS9 per a les asseguradores que formin part d'un conglomerat financer. En aquest sentit, el Grup ha decidit aplicar aquesta exempció temporal de la IFRS9 en el cas de les inversions financeres de les companyies asseguradores del Grup per a aquells períodes anteriors a l'1 de gener del 2021, a l'espera de l'entrada en vigor de la nova norma NIIF 17 - Contractes d'assegurança, que regularà la presentació i valoració dels contractes d'assegurança (incloses les provisions tècniques). Per tant, la informació detallada que segueix no considera el canvi de política comptable relatiu a les inversions de les companyies asseguradores del Grup, que queden agrupades a l'epígraf Actius afectes al negoci assegurador del balanç. Per tal de facilitar la comparació de la informació, també s'han reclasseficat els saldos de les provisions tècniques corresponents a *unit links* i Renda Vitalícia Inversió Flexible (part gestionada), de manera que queden incloses a l'epígraf Passius afectes al negoci assegurador.

Posicionament comercial

Grup CaixaBank

15,7

milions de clients

386.622

MM € d'actiu total

29,3 %

quota de penetració de particulars a Espanya

26,3 %

quota de penetració de particulars com a 1a entitat a Espanya

358.482

MM € de recursos de clients

224.693

MM € de crèdits a la clientela

Mètriques de balanç

LIQUIDITAT

79.530

MM € d'actius líquids totals

SOLVÈNCIA

11,5 %

CET1 *fully loaded*

GESTIÓ DEL RISC

4,7 %

ràtio de morositat

196 %

liquidity coverage ratio (LCR), mitjana 12 mesos

15,2 %

Capital total *fully loaded*

54 %

ràtio de cobertura de la morositat

Rendibilitat i eficiència

2.199

negoci bancari i d'assegurances

1.985

MM € de resultat atribuït al Grup (+17,8 % respecte del 2017)

54

participacions

262

BPI

-530

activitat immobiliària *non-core*

52,9 %

ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries

9,3 %

ROTE

12,3 %

ROTE recurrent del negoci bancari i d'assegurances

Dades rellevants del Grup

En milions d'euros / %	Gener - Desembre		Variació interanual	4T18	Variació trimestral
	2018	2017			
RESULTATS					
Marge d'interessos	4.907	4.746	3,4%	1.236	(0,2%)
Comissions netes	2.583	2.499	3,4%	645	-
Marge brut	8.767	8.222	6,6%	1.866	(17,0%)
Despeses d'administració i amortització recurrents	(4.634)	(4.467)	3,7%	(1.168)	0,5%
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	4.133	3.755	10,1%	698	(35,7%)
Marge d'explotació	4.109	3.645	12,7%	685	(36,8%)
Resultat atribuït al Grup	1.985	1.684	17,8%	217	(54,0%)
INDICADORS DE RENDIBILITAT (últims 12 mesos)					
Ràtio d'eficiència	53,1%	55,7%	(2,6)	53,1%	(0,2)
Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries	52,9%	54,3%	(1,4)	52,9%	(0,3)
ROE	7,7%	6,9%	0,8	7,7%	-
ROTE	9,3%	8,4%	0,9	9,3%	(0,1)
ROA	0,5%	0,5%	-	0,5%	-
RORWA	1,3%	1,1%	0,2	1,3%	-
ALTRES INDICADORS					
BALANÇ					
Actiu Total	386.622	383.186	0,9%	387.751	(0,3%)
Patrimoni Net	24.058	24.683	(2,5%)	24.353	(1,2%)
Recursos de clients	358.482	349.458	2,6%	363.621	(1,4%)
Crèdit a la clientela, brut	224.693	223.951	0,3%	223.465	0,5%
GESTIÓ DEL RISC					
Dubtosos	11.195	14.305	(3.110)	12.116	(921)
Ràtio de morositat	4,7%	6,0%	(1,3)	5,1%	(0,4)
Cost del risc (últims 12 mesos)	0,04%	0,34%	(0,30)	0,08%	(0,04)
Provisions per a insolvències	6.014	7.135	(1.121)	6.579	(565)
Cobertura de la morositat	54%	50%	4	54%	-
Adjudicats nets disponibles per a la venda ¹	740	5.878	(5.138)	5.346	(4.606)
Cobertura d'immobles adjudicats disponibles per a la venda	39%	58%	(19)	59%	(20)
LIQUIDITAT					
Actius líquids totals	79.530	72.775	6.755	76.079	3.451
Loan to deposits	105%	108%	(3)	104%	1
Liquidity Coverage Ratio (últims 12 mesos)	196%	185%	11	193%	3
SOLVÈNCIA					
Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded	11,5%	11,7%	(0,2)	11,4%	0,1
Tier 1 fully loaded	13,0%	12,3%	0,7	12,9%	0,1
Capital total fully loaded	15,2%	15,7%	(0,5)	15,2%	-
Actius ponderats per risc (APRs) fully loaded	146.524	148.626	(2.102)	148.826	(2.302)
Leverage Ratio fully loaded	5,5%	5,3%	0,2	5,6%	(0,1)
ACCIÓ					
Cotització (€/acció)	3,164	3,889	(0,725)	3,938	(0,774)
Capitalització borsària	18.916	23.248	(4.332)	23.544	(4.628)
Valor teòric comptable (€/acció)	4,02	4,06	(0,04)	4,04	(0,02)
Valor teòric comptable tangible (€/acció)	3,30	3,35	(0,05)	3,33	(0,03)
Benefici net atribuït per acció (€/acció) (12 mesos)	0,32	0,28	0,04	0,32	-
PER (Preu / Beneficis; vegades)	9,95	14,02	(4,07)	12,44	(2,49)
P/ VC tangible (valor cotització s/ valor comptable tangible)	0,96	1,16	(0,20)	1,18	(0,22)
ALTRES DADES (nombre)					
Empleats	37.440	36.972	468	37.511	(71)
Oficines ²	5.103	5.379	(276)	5.176	(73)

(1) Exposició a Espanya.

(2) No inclou sucursals fora d'Espanya i Portugal ni oficines de representació.

Informació clau

Grup CaixaBank

CaixaBank

Fortalesa comercial

- Amb una base de més de **13,7 milions de clients a Espanya**, és el banc principal per a un de cada quatre clients minoristes. La quota de penetració¹ de particulars és del 29,3 %, un 26,3 % com a primera entitat.
- La fortalesa comercial permet mantenir quotes² de mercat elevades en els principals productes i serveis:

Crèdits	Dipòsits	Nòmines domiciliades	Fons d'inversió	Assegurances d'estalvi	Plans de pensions	Facturació targetes	Crèdit consum
15,9%	15,0%	26,8%	17,0%	27,3%	24,1%	23,3%	16,3%

La millor experiència de client

- **Segmentació del negoci** amb una àmplia oferta de productes i serveis adaptats a les necessitats dels clients.
- **Millor entitat del món en banca de particulars** per *Global Finance* i **Banc de l'any 2018 a Espanya** per *The Banker*.
- Reconegut com a banc **líder en el desenvolupament del comerç exterior** a països emergents per Corporació Financera Internacional.
- Premiat per quart any consecutiu com a **millor banc i entitat de banca privada** a Espanya per *Global Finance* i *Euromoney*, respectivament.
- CaixaBank renova el Segell d'Excel·lència Europea EFQM 500+ que certifica l'**excel·lència en la qualitat de la gestió** i el servei als clients, i millora el seu resultat anterior amb una puntuació superior als 650 punts.

Digitalització

- *Euromoney* reconeix CaixaBank com a **millor banc digital d'Europa occidental** per la seva transformació digital i innovació i *Financial Times* com a **millor entitat de banca privada a Europa** per l'aplicació de tecnologia.
- El **57 % dels clients** particulars de CaixaBank són **digitals**³.
- Premiat per *The Banker* i *Bank Administration Institute* per la **innovació de la seva aplicació mòbil CaixaBank Now App**, en reconeixement de la transformació digital i l'aposta per la innovació tecnològica.
- **Llançament de Smart Money**, aplicació que ofereix serveis d'assessorament digital a partir del perfil de risc i els objectius del client proposant carteres d'inversió.

Gestió responsable i compromís

- Merco situa CaixaBank com a **primera entitat** del sector financer en **responsabilitat empresarial i govern corporatiu** el 2017.
- **VidaCaixa** aconsegueix un A+ per la seva gestió de les inversions, la puntuació més elevada que concedeixen els Principis d'**Inversió Responsable** de les Nacions Unides.
- Presència als principals **índexs de sostenibilitat**: Dow Jones Sustainability Index, FTSE4Good, Ethibel Sustainability Index Excellence Europe, MSCI Global Sustainability Indexes i Advanced Sustainable Performance Indices.

(1) Última informació disponible. Font: FRS Inmark.

(2) Última informació disponible. Quotes a Espanya. Dades d'elaboració pròpia. Font: Banc d'Espanya, Seguretat Social, INVERCO, ICEA, sistemes de targetes i mitjans de pagament. Quota de crèdits i dipòsits corresponent al sector privat resident.

(3) Clients particulars d'entre 20 i 74 anys amb almenys una transacció a CaixaBankNow en els últims dotze mesos.

BPI

- Amb una base de més d'**1,9 milions de clients**, manté quotes sòlides¹ de mercat a **Portugal**: 10,1 % en crèdits i 11,0 % en recursos de clients.
- Premiat per *Euromoney* com a **millor banc a Portugal** el 2018, en reconeixement de la seva estratègia, innovació i compromís social.

Pla Estratègic 2019 - 2021

CaixaBank aprova el nou Pla Estratègic, la visió del qual és ser un **grup financer líder i innovador**, amb el **millor servei al client i referent en banca socialment responsable**. Les línies estratègiques són:

- Oferir la **millor experiència al client**.
- Accelerar la **transformació digital** per ser més eficients i flexibles.
- Potenciar una **cultura centrada en les persones, àgil i col·laborativa**.
- Generar una **rendibilitat atractiva** per als accionistes, mantenint la **solidesa financera**.
- Ser referents en **gestió responsable i compromís amb la societat**.

Amb el desplegament del nou Pla Estratègic, el Grup CaixaBank aspira a mantenir el lideratge a Espanya i al mateix temps vol estendre amb BPI el seu model de negoci a Portugal, on hi ha un recorregut de creixement clar. A més, el Pla planteja una acceleració ambiciosa de la **transformació digital** per aconseguir una major orientació al client i adaptació als seus nous comportaments, la qual cosa li permetrà ser un **banc més ràpid, eficient i flexible**.

En termes d'objectius financers del Grup, a l'acabament del Pla Estratègic destaquen:

- Increment dels **ingressos core** superior al 5 % (TACC²) i **ràtio d'eficiència core**³ inferior al 55 %.
- **Reducció de préstecs dubtosos**, la qual cosa situa la **ràtio de morositat per sota del 3 %**.
- Ràtio **LCR mitjana** dels últims dotze mesos **superior al 130 %**.
- Retorn sobre capital tangible (**ROTE**) **superior al 12 % el 2021**.

Així mateix, s'espera que la ràtio de capital **CET1 fully loaded** estarà al voltant del **12 %**, i a més es constituirà un *buffer* transitori durant el proper trienni, de prop de 100 punts bàsics, per absorbir potencials impactes reguladors futurs.

La major rendibilitat, juntament amb el manteniment de la solidesa financera, permetrà sostenir una política de dividends atractiva, superior al 50 % de *payout* en efectiu per a tot el període.

Aspectes financers rellevants del trimestre

- Durant el segon trimestre del 2018 CaixaBank va arribar a un acord per **vendre el seu negoci immobiliari⁴** a una companyia de nova creació propietat en un 80 % dels fons Lone Star Fund X i Lone Star Real Estate Fund V i en un 20 % de CaixaBank.

Durant el quart trimestre del 2018 s'ha formalitzat aquesta operació, l'impacte de la qual al compte de resultats (incloent-hi despeses, impostos i altres costos) finalment ha estat de -48 milions d'euros nets d'impostos i +14 punts bàsics en la ràtio CET1 *fully loaded*.

- Al tancament del 2018 s'ha reestimat la influència significativa del Grup a **BFA**, que ha donat lloc a un **canvi en la classificació comptable** de la participació (d'Inversions en negocis conjunts i associades a Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global), derivat del qual s'ha registrat un resultat de -154 milions d'euros a Guanyos/pèrdues en la baixa d'actius i d'altres (-139 milions nets), essencialment per la transferència d'ajustos de valoració prèviament reconeguts en patrimoni.
- El 14 de desembre del 2018 la *Comissão do Mercado de Valores Mobiliários* (CMVM) va aprovar l'exclusió de borsa de **Banco BPI**. El 27 de desembre CaixaBank va exercir el dret de compra forçosa de totes les accions de què no era titular (*squeeze out*). La participació consolidada de Banco BPI als estats financers de CaixaBank al tancament de l'exercici és del 100 %.

(1) Última informació disponible. Dades d'elaboració pròpia (inclou dipòsits, fons d'inversió mobiliària, assegurances de capitalització, PPR i OTRV). Font: Banc de Portugal, APS, APFIPP.

(2) Taxa anual de creixement compost.

(3) Despeses recurrents sobre ingressos core (inclou marge d'interessos, comissions, ingressos del negoci d'assegurances de vida risc, el resultat pel mètode de la participació de SegurCaixa Adeslas i ingressos de participades asseguradores de BPI).

(4) Vegeu detall a l'apartat "Fets rellevants de l'exercici 2018".

Resultats i activitat

- El **resultat atribuït de l'exercici 2018 creix fins als 1.985 milions d'euros** (+17,8 % respecte del 2017). En la seva evolució incideixen:
 - Creixement del **marge brut (+6,6 %)**, marcat per l'augment dels **ingressos core¹** fins als 8.217 milions d'euros (+4,2 %) així com per majors ingressos de **participades**, entre d'altres.
 - **Reducció de pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres provisions** (-66,8 %).
 - Aspectes singulars en ambdós exercicis que impacten en l'evolució del resultat.
- Els **recursos** creixen fins als 358.482 milions d'euros **(+2,6 % el 2018)**.
- El crèdit a la clientela brut se situa en 224.693 milions d'euros (+0,3 % durant l'any) i la **cartera sana creix un 1,8 %**.

Fortalesa del balanç

Gestió del risc

- Els saldos dubtosos es redueixen 3.110 milions d'euros l'any i la **ràtio de morositat** disminueix fins al **4,7 %** (6,0 % al desembre del 2017).
- La **ràtio de cobertura** augmenta fins al **54 %** (+4 punts percentuals al llarg de l'any), afectada principalment per la implantació de la normativa IFRS9.
- La **cartera d'adjudicats nets disponibles per a la venda** es redueix fins als **740 milions d'euros** (-5.138 milions d'euros el 2018), amb una ràtio de **cobertura amb sanejaments del 39 %**.
- Els **adjudicats nets destinats al lloguer** disminueixen fins als **2.479 milions d'euros** (-551 milions el 2018).

Solvència

- La ràtio **Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded** se situa el **31 de desembre del 2018 en l'11,5 %**. Si s'exclou l'impacte de la primera aplicació de la normativa comptable IFRS9 (-15 punts bàsics) i -14 punts bàsics per moviments extraordinaris durant l'any (compra de participació de minoritaris a BPI i venda del 80 % del negoci immobiliari), l'evolució ha estat de +54 punts bàsics per generació orgànica de capital i -43 punts bàsics principalment per la volatilitat dels mercats i altres impactes, entre els quals s'inclou en el tercer trimestre l'ajustament als requeriments per risc de crèdit de la cartera hipotecària dubtosa, derivat del procés TRIM² del Banc Central Europeu.
- La ràtio **Tier 1 fully loaded** assoleix el **13,0 %**. El Grup manté des del primer trimestre de l'exercici un 1,5 % d'instruments AT1, en línia amb el que preveu el Pilar 1 de la normativa de capital, anteriorment coberts totalment o parcialment amb CET1.
- El **capital total**, en termes *fully loaded*, se situa en el **15,2 %**. Aquesta ràtio recull l'emissió de 1.000 milions d'instruments de *Tier 2* efectuada a l'abril del 2018, l'amortització d'una emissió d'instruments de *Tier 2* de 2.072 milions d'euros al maig (dels quals 1.574 milions són computables) i l'amortització d'una altra emissió d'instruments de *Tier 2* de 750 milions d'euros realitzada al novembre (dels quals 738 milions són computables).

(1) Inclou el marge d'interessos, les comissions, els ingressos del negoci d'assegurances de vida risc, el resultat pel mètode de la participació de SegurCaixa Adeslas i els ingressos de participades asseguradores de BPI.

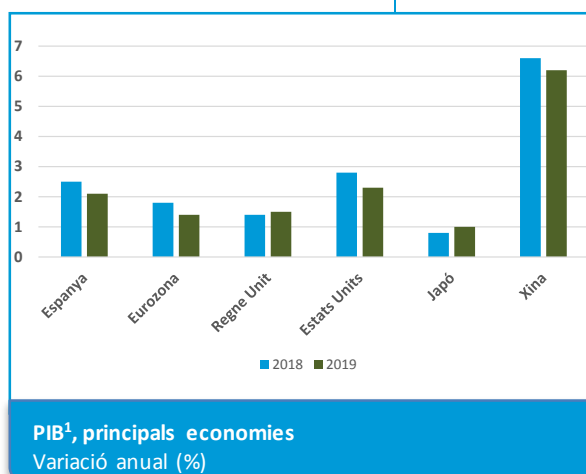
(2) Targeted Review of Internal Models.

Evolució macroeconòmica i de mercats financers

Escenari econòmic mundial

Els indicadors d'activitat global del quart trimestre reflecteixen un creixement encara en cotes elevades però una mica més moderades que en els últims trimestres, amb la qual cosa s'estima que el **creixement mundial** el 2018 haurà estat d'un 3,7 %, idèntic al registre del 2017. Amb tot, els riscos a la baixa continuen essent substancials i, de fet, són el factor essencial que explica el nou episodi de volatilitat que estan vivint els mercats financers durant aquest trimestre. Així, davant la incertesa sobre el creixement global, s'han produït noves caigudes a les borses, tant avançades com emergents, mentre que les rendibilitats dels bons sobirans s'han reduït. En particular, la incertesa sobre la guerra comercial encara és elevada. Encara que en el tram final del 2018 s'han aprofitat posicions entre els Estats Units i la Xina, aquesta distensió ha suposat un cert alleujament, però una solució definitiva al conflicte encara queda lluny. En aquest context, CaixaBank Research preveu un creixement mundial del 3,4 % el 2019.

Malgrat la incertesa, el to expansiu del ritme d'activitat estatunidenc es manté vigorós, com atesta l'augment dels indicadors de sentiment empresarial al novembre o el dinamisme del mercat laboral, capaç de crear, en aquell mateix mes, 155.000 llocs de treball (xifra elevada, si es té en compte la situació de pràctica plena ocupació de l'economia). En aquest context de maduresa del cicle econòmic, i com s'esperava, la Reserva Federal ha tornat a augmentar el tipus de referència fins al 2,25 % - 2,50 % al desembre. No obstant això, la Fed ha transmès al mercat la possibilitat d'un ritme de pujades més lent a partir del 2019.



PIB¹, principals economies
Variació anual (%)

(1) 2018 PIB estimat.
Previsió del 2019 realitzada per CaixaBank Research.

Escenari econòmic europeu, espanyol i portuguès

A l'**eurozona** el creixement es continua moderant a causa del menor dinamisme de la demanda exterior, mentre que la demanda domèstica consolida la fermesa en aquesta fase més madura del cicle. Per això, s'estima que el creixement el 2018 serà de l'1,8 %, per sota del 2,5 % del 2017. Per al 2019, CaixaBank Research espera un creixement de l'1,4 %. Així mateix, i tal com estava previst, el BCE ha confirmat en la seva reunió del desembre la finalització del programa de compra de bons (encara que es continuarà amb una política de reinversió dels venciments per tal de mantenir la mida del balanç). Per la seva banda, el Regne Unit i Itàlia encara són fonts d'incertesa. Davant la dificultat que el Govern britànic aconsegueixi ratificar el preacord amb la UE a la Cambra dels Comuns, és probable que el Regne Unit i la UE acordin estendre les negociacions més enllà del 29 de març i que es difereixi la sortida de la UE per evitar una sortida desordenada del Regne Unit. L'evolució del conflicte pressupostari entre Itàlia i la UE només és lleugerament millor. Després de l'inici per part de la Comissió Europea del procés per obrir el procediment que podria conduir a l'aplicació de l'anomenat «procediment de dèficit excessiu», el Govern italià ha cedit i ha anunciat una revisió a la baixa de l'objectiu de dèficit per al 2019. Tot i que això representa un pas en la direcció adequada i que la Comissió Europea ha anunciat que es podria acabar desactivant el procediment, és poc probable que les finances públiques italianes deixin de ser una font de risc.

Per la seva banda, es manté un to conjuntural raonablement favorable de l'**economia espanyola**. Els indicadors d'activitat suggereixen que l'economia avança amb robustesa i que el creixement del PIB durant el quart trimestre es podria situar en cotes similars a les del trimestre anterior, és a dir, al voltant del 2,2 % interanual. Així mateix, les bases del creixement es mantenen sòlides: la demanda interna es beneficia d'una dinàmica laboral robusta, la recuperació del sector immobiliari avança i les condicions financeres continuen essent propícies, com atesta el creixement de la nova concessió de crèdit. En aquest context, s'estima que el creixement serà del 2,5 % el 2018 (3,0 % el 2017) i es preveu un registre del 2,1 % per al 2019.

Pel que fa a l'**economia portuguesa**, avança cap a una fase més madura del cicle (en la qual podem esperar una moderació natural del creixement) mantenint bons registres d'activitat (el PIB va créixer un 2,1 % interanual durant el tercer trimestre, en comparació del 2,4 % del trimestre anterior). D'altra banda, la contribució neta de la demanda externa al creixement va continuar essent negativa. Amb tot, la valoració global de la situació econòmica de Portugal encara és positiva: els comptes públics segueixen millorant, el mercat laboral està en una etapa de bonança, la confiança del consumidor es manté en cotes elevades i el crèdit al sector privat es continua recuperant. Per tot això, l'escenari que es maneja és positiu: després de créixer un 2,1 % estimat el 2018 (respecte del 2,8 % del 2017), es preveu una petita desacceleració addicional el 2019, fins a l'1,8 %.

Escenari de mercats financers

El final del 2018 ha estat marcadament volàtil en els **mercats financers**. En els últims dotze mesos s'han viscut tres grans correccions de la borsa: una arrencada atziaga del 2018, l'anomenat «octubre vermell» i, finalment, un desembre amb una inquietud elevada en els mercats, que han situat gairebé la totalitat dels índexs borsaris en terreny negatiu en el conjunt de l'any. Als EUA, l'índex Dow Jones va retrocedir un 11,8 % en el quart trimestre del 2018 i un 5,6 % al llarg de l'any, mentre que l'S&P 500 va cedir un 14,0 % en el quart trimestre i un 6,2 % en el còmput anual. A Europa, l'índex Euro Stoxx 50 va presentar pèrdues del 14,3 % i l'11,7 % durant el quart trimestre i el 2018, respectivament, fent palès el mal comportament del selectiu bancari europeu, amb l'Euro Stoxx Bancs anotant-se una caiguda del 18,3 % durant l'últim trimestre i del 33,3 % al llarg de l'any.

L'evolució de la renda fixa també ha distat molt de la placidesa: la rendibilitat sobirana estatunidenca va fluctuar al voltant del 3 % durant la major part de l'any, però va disminuir fins a la zona del 2,5 %, mentre que les primes de risc sobiranes de la perifèria europea i de molts emergents han tornat a repuntar. Pel que fa al preu del petroli, també ha registrat una forta volatilitat, i ha arribat a marcar un màxim anual de 85 dòlars per barril de Brent a l'octubre per tancar l'any en la zona dels 55 dòlars.

Entre els factors determinants d'aquestes oscil·lacions extremes podríem destacar la incertesa al voltant del ritme de creixement econòmic global, el risc d'un major proteccionisme davant la pugna comercial entre la Xina i els EUA, les poques certeses al voltant del Brexit o els dubtes respecte de l'autèntic grau de compromís a Itàlia amb la sostenibilitat de les finances públiques, a més de la continuïtat de l'enduriment monetari als EUA el 2018 i les primeres etapes de sortida de l'excepcionalitat monetària a Europa.

[Resultats]

Compte de pèrdues i guanys del Grup

Evolució interanual

A efectes d'evolució dels epígrafs del compte de resultats, s'ha de considerar que BPI es va integrar per consolidació global l'1 de febrer del 2017 després de la presa de control, i que fins aleshores s'havia consolidat pel mètode de la participació.

En milions d'euros	2018	2017	Variació	%
Marge d'interessos	4.907	4.746	161	3,4
Ingressos per dividends	146	127	19	15,1
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	826	526	300	57,0
Comissions netes	2.583	2.499	84	3,4
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	278	282	(4)	(1,7)
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassegurances	551	472	79	16,7
Altres ingressos i despeses d'explotació	(524)	(430)	(94)	21,8
Marge brut	8.767	8.222	545	6,6
Despeses d'administració i amortització recurrents	(4.634)	(4.467)	(167)	3,7
Despeses extraordinàries	(24)	(110)	86	(78,1)
Marge d'explotació	4.109	3.645	464	12,7
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	4.133	3.755	378	10,1
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(97)	(799)	702	(87,9)
Altres dotacions a provisions	(470)	(912)	442	(48,4)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	(735)	164	(899)	
Resultat abans d'impostos	2.807	2.098	709	33,8
Impost sobre Societats	(712)	(378)	(334)	
Resultat després d'impostos	2.095	1.720	375	21,8
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	110	36	74	
Resultat atribuït al Grup	1.985	1.684	301	17,8

El resultat atribuït del 2018 assoleix els 1.985 milions d'euros, un +17,8 % en comparació del 2017.

El marge brut se situa en 8.767 milions d'euros (+6,6 % respecte de l'exercici anterior) impulsat pel creixement dels ingressos *core* fins als 8.217 milions d'euros el 2018 (+4,2 %) i per majors ingressos de participades. Addicionalment, registre el 2017 de l'ingrés derivat de l'acord assolit amb Cecabank per 115 milions d'euros.

Les despeses d'administració i amortització recurrents (+3,7 %) creixen a un ritme inferior als ingressos *core*. Registre de 24 milions d'euros de despeses extraordinàries associades a BPI (110 milions el 2017).

En l'evolució de les pèrdues per deteriorament d'actius financers (-87,9 %) incideix la normalització dels indicadors de qualitat de l'actiu i l'alliberament extraordinari de provisions en el tercer trimestre del 2018 a causa de la millora de la recuperabilitat de deute per 275 milions d'euros aproximadament. En altres dotacions a provisions (-48,4 %) destaca el 2018 l'impacte de l'operació de recompra del 51 % de Servihabitat¹ (el 2017, impactes extraordinaris negatius associats a prejubilacions i al sanejament de l'exposició a la Sareb).

Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres recull resultats singulars en ambdós exercicis: el 2018 destaca l'impacte negatiu de la venda de Repsol i la reclassificació comptable de BFA i el 2017 el resultat positiu de la combinació de negocis generat en l'adquisició de BPI.

(1) L'operació de recompra del 51 % de Servihabitat ha donat lloc a un resultat negatiu de -204 milions d'euros al compte de resultats del 2018 (-152 registrats a l'epígraf Altres dotacions a provisions i -52 a Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres).

Evolució trimestral

En milions d'euros	4T18	3T18	Variació	%	4T17	Variació %
Marge d'interessos	1.236	1.239	(3)	(0,2)	1.196	3,4
Ingressos per dividends	24	1	23		1	
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	101	222	(121)	(54,8)	38	
Comissions netes	645	645			632	2,2
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	(45)	30	(75)		(5)	
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassurances	132	137	(5)	(3,5)	118	12,3
Altres ingressos i despeses d'explotació	(227)	(27)	(200)		(249)	(8,8)
Marge brut	1.866	2.247	(381)	(17,0)	1.731	7,8
Despeses d'administració i amortització recurrents	(1.168)	(1.162)	(6)	0,5	(1.124)	3,9
Despeses extraordinàries	(13)	(3)	(10)		(1)	
Marge d'explotació	685	1.082	(397)	(36,8)	606	13,0
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	698	1.085	(387)	(35,7)	607	15,0
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(47)	198	(245)		(141)	(66,5)
Altres dotacions a provisions	(143)	(44)	(99)		(112)	26,8
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres	(258)	(407)	149	(36,2)	(117)	
Resultat abans d'impostos	237	829	(592)	(71,5)	236	0,1
Impost sobre Societats	8	(319)	327		(42)	
Resultat després d'impostos	245	510	(265)	(52,1)	194	25,8
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres ¹	28	40	(12)	(30,4)	(2)	
Resultat atribuït al Grup	217	470	(253)	(54,0)	196	10,5

- En la comparativa del **resultat atribuït del quart trimestre del 2018 (217 milions d'euros)** respecte del **trimestre anterior** destaca:

- El marge brut es redueix un 17,0 % a causa, essencialment, dels menors ingressos de participades i dels menors resultats per actius i passius financers. D'altra banda, el quart trimestre recull la contribució anual al Fons de Garantia de Dipòsits (FGD) per 228 milions d'euros.
- Les pèrdues per deteriorament d'actius financers inclouen, en el tercer trimestre, l'alliberament de provisions esmentat anteriorment.
- Altres dotacions a provisions inclou, entre d'altres, -53 milions d'euros associats a prejubilacions durant el quart trimestre del 2018.
- L'epígraf Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres recull en el quart trimestre el resultat negatiu de 154 milions d'euros derivat del canvi en la classificació comptable de la participació a BFA, així com el tancament de l'operació de venda del negoci immobiliari. El trimestre anterior incloïa, entre d'altres, el resultat negatiu derivat de l'acord de venda de la participació a Repsol per import de 453 milions d'euros.

- En comparació del **mateix trimestre de l'exercici anterior**, el resultat atribuït al Grup millora un 10,5 %.

La fortalesa comercial i els resultats de participades permeten un creixement del 7,8 % del marge brut, malgrat els menors guanys per actius i passius financers el 2018.

Creixement dels ingressos core (+3,2 %) amb augment del marge d'interessos (+3,4 %), les comissions (+2,2 %) i els ingressos per assegurances (+12,3 %).

El creixement de les despeses a un ritme inferior que el marge brut fa possible l'**increment del 15,0 % del marge d'explotació sense despeses extraordinàries**.

L'evolució dels epígrafs Pèrdues per deteriorament d'actius, Altres dotacions a provisions i Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres està marcada per aspectes singulars en ambdós exercicis.

(1) Inclou interessos minoritaris i, essencialment, el resultat d'activitats interrompudes corresponent a l'aportació de Servihabitat al consolidat des de la seva adquisició al juliol del 2018 fins a la formalització de l'operació de venda del negoci immobiliari el desembre (-24 milions d'euros en el 4T i -31 milions d'euros en el 3T).

Rendibilitat sobre actius totals mitjans¹

Dades en %	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Ingressos per interessos	1,81	1,77	1,83	1,83	1,83
Despeses per interessos	(0,53)	(0,50)	(0,55)	(0,54)	(0,61)
Marge d'interessos	1,28	1,27	1,28	1,29	1,22
Ingressos per dividendes	0,02	0,00	0,12	0,01	0,00
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	0,10	0,23	0,25	0,29	0,04
Comissions netes	0,67	0,66	0,70	0,67	0,65
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	(0,05)	0,03	0,16	0,15	(0,01)
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassegurances	0,14	0,14	0,15	0,15	0,12
Altres ingressos i despeses d'explotació	(0,23)	(0,03)	(0,17)	(0,13)	(0,25)
Marge brut	1,93	2,30	2,49	2,43	1,77
Despeses d'administració i amortització recurrents	(1,21)	(1,19)	(1,20)	(1,24)	(1,15)
Despeses d'explotació extraordinàries	(0,01)	0,00	(0,01)	0,00	(0,00)
Marge d'explotació	0,71	1,11	1,28	1,19	0,62
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	0,72	1,11	1,29	1,19	0,62
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(0,05)	0,20	(0,11)	(0,15)	(0,14)
Altres dotacions a provisions	(0,15)	(0,04)	(0,24)	(0,05)	(0,12)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	(0,27)	(0,42)	(0,07)	0,00	(0,12)
Resultat abans d'impostos	0,24	0,85	0,86	0,99	0,24
Impost sobre Societats	0,01	(0,33)	(0,23)	(0,20)	(0,04)
Resultat després d'impostos	0,25	0,52	0,63	0,79	0,20
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	0,03	0,04	0,01	0,03	(0,00)
Resultat atribuït al Grup	0,22	0,48	0,62	0,76	0,20
Actius totals mitjans nets (en milions d'euros)	384.500	388.276	385.155	377.143	387.300

(1) Ingressos/despeses del trimestre anualitzats sobre actius totals mitjans.

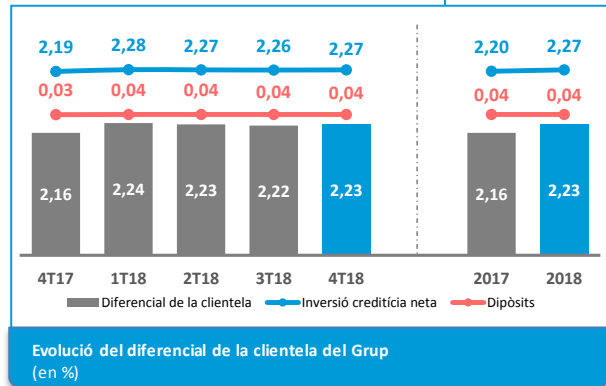
Marge brut

Marge d'interessos

- El **marge d'interessos del Grup al llarg de l'any** se situa en 4.907 milions d'euros (+3,4 % respecte del mateix període del 2017).

En un entorn de tipus d'interès encara negatiu, aquest creixement és degut a:

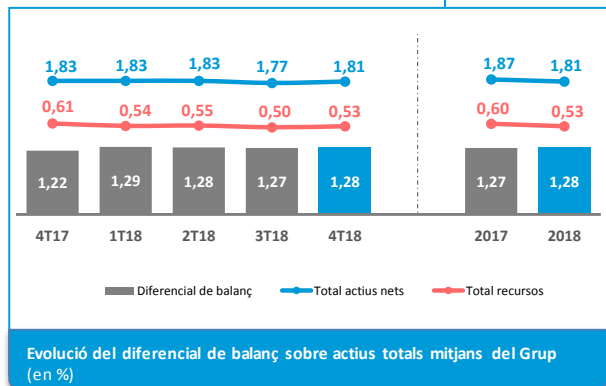
- La millora de la rendibilitat del crèdit en +7 punts bàsics per la producció a tipus superiors a la cartera i el *mix* cap a segments més rendibles que compensen les reprecacions encara negatives de la cartera hipotecària. Els interessos cobrats i els meritats de dubtosos i recuperacions també contribueixen a l'augment del tipus de crèdit.
- La gestió del finançament detallista, que suposa una reducció d'1 punt bàsic en el cost de l'estalvi a la vista.
- L'estalvi en els costos del finançament institucional pel menor preu i el major volum de la cartera de renda fixa compensa l'impacte de la caiguda de la rendibilitat de la renda fixa i l'augment dels costos de l'excés de liquiditat remunerat a tipus negatiu.



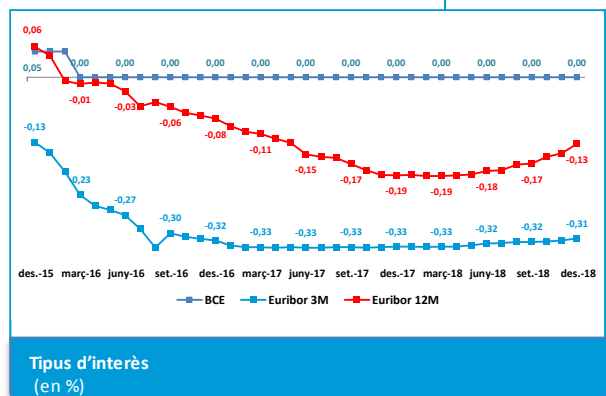
- En comparació del **trimestre anterior**, el marge d'interessos es redueix un 0,2 % com a conseqüència de:

- La disminució dels ingressos/costos financers nets d'altres actius amb rendiment i altres passius amb cost, principalment per l'actualització d'un impacte positiu de trimestres anteriors (vinculat a la valoració de les obligacions a llarg termini per la Seguretat Social dels jubilats), que es compensa amb menors dotacions a altres provisions.

L'impacte descrit al punt anterior supera l'increment en els ingressos de la cartera creditícia produït per una major aportació de les filials creditícies de finançament al consum, juntament amb una nova producció a tipus sensiblement superiors als de la cartera.



El **diferencial de la clientela** del quart trimestre augmenta 1 punt bàsic fins al **2,23 %**, gràcies a l'augment en el rendiment del crèdit. El diferencial de balanç se situa 1 punt bàsic per damunt del trimestre anterior a causa, en gran manera, d'un descens de volum per menor excés de liquiditat remunerat al -0,40 % que reflecteix la venda dels actius adjudicats i el descens dels recursos detallistes.



Evolució trimestral de rendiments i càrregues assimilades

En milions d'euros	4T18			3T18			2T18		
	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %
Intermediaris financers	20.980	45	0,85	23.981	45	0,74	22.360	43	0,76
Cartera de crèdits (a)	208.608	1.195	2,27	208.805	1.190	2,26	208.857	1.182	2,27
Valors representatius de deute	36.067	90	1,00	35.261	92	1,03	34.365	98	1,14
Altres actius amb rendiment	54.478	416	3,03	54.667	393	2,85	55.369	431	3,12
Resta d'actius	64.367	8		65.562	8		64.204	5	
Total actius mitjos (b)	384.500	1.754	1,81	388.276	1.728	1,77	385.155	1.759	1,83
Intermediaris financers	41.475	(51)	0,49	43.893	(51)	0,46	44.052	(48)	0,44
Recursos de l'activitat minorista (c)	203.366	(20)	0,04	204.189	(18)	0,04	198.910	(18)	0,04
Estalvi a la vista	171.236	(11)	0,03	170.106	(9)	0,02	164.979	(9)	0,02
Estalvi a venciment	32.130	(9)	0,12	34.083	(9)	0,11	33.931	(9)	0,11
Estalvi a termini	29.343	(9)	0,13	31.022	(9)	0,12	31.849	(9)	0,11
Cessió temporal d'actius i emprèstits retail	2.787			3.061			2.082		
Emprèstits institucionals i valors negociables	25.935	(62)	0,95	25.941	(65)	1,00	27.200	(66)	0,97
Passius subordinats	5.723	(21)	1,44	6.150	(24)	1,55	7.404	(33)	1,77
Altres passius amb cost	63.100	(352)	2,21	63.557	(320)	2,00	63.780	(356)	2,24
Resta de passius	44.901	(12)		44.546	(11)		43.809	(9)	
Total recursos mitjos (d)	384.500	(518)	0,53	388.276	(489)	0,50	385.155	(530)	0,55
Marge d'interessos		1.236			1.239			1.229	
Diferencial de la clientela (%) (a-c)		2,23			2,22			2,23	
Diferencial de balanç (%) (b-d)		1,28			1,27			1,28	

En milions d'euros	1T18			4T17		
	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %
Intermediaris financers	17.577	43	1,00	25.142	48	0,75
Cartera de crèdits (a)	207.592	1.169	2,28	209.451	1.158	2,19
Valors representatius de deute	33.160	85	1,04	32.617	81	0,98
Altres actius amb rendiment	52.152	400	3,11	50.777	494	3,86
Resta d'actius	66.662	8		69.313	10	
Total actius mitjos (b)	377.143	1.705	1,83	387.300	1.791	1,83
Intermediaris financers	45.019	(45)	0,40	59.416	(51)	0,34
Recursos de l'activitat minorista (c)	190.216	(17)	0,04	187.178	(16)	0,03
Estalvi a la vista	155.860	(9)	0,02	151.289	(10)	0,03
Estalvi a venciment	34.357	(8)	0,09	35.889	(6)	0,06
Estalvi a termini	32.859	(7)	0,09	34.629	(6)	0,06
Cessió temporal d'actius i emprèstits retail	1.497	(1)		1.260		
Emprèstits institucionals i valors negociables	28.246	(69)	0,99	27.069	(72)	1,06
Passius subordinats	6.114	(32)	2,14	6.005	(34)	2,27
Altres passius amb cost	63.023	(328)	2,11	61.252	(411)	2,66
Resta de passius	44.525	(11)		46.380	(11)	
Total recursos mitjos (d)	377.143	(502)	0,54	387.300	(595)	0,61
Marge d'interessos		1.203			1.196	
Diferencial de la clientela (%) (a-c)		2,24			2,16	
Diferencial de balanç (%) (b-d)		1,29			1,22	

Per a la correcta interpretació s'han de tenir en compte els aspectes següents:

- D'acord amb la normativa comptable, els ingressos derivats de l'aplicació de tipus negatius s'imputen segons la seva naturalesa. La rúbrica d'intermediaris financers de l'actiu recull els interessos negatius dels saldos d'intermediaris financers del passiu, els més significatius dels quals són els ingressos del finançament TLTRO II. De forma simètrica, la rúbrica d'intermediaris financers del passiu recull els interessos negatius dels saldos d'intermediaris financers de l'actiu. Només el net entre ingressos i despeses de les dues rúbriques té significació econòmica.
- Els epígrafs Altres actius amb rendiment i Altres passius amb cost recullen principalment l'activitat asseguradora de vida estalvi del Grup.

Comissions

- Els **ingressos per comissions creixen fins als 2.583 milions d'euros**, un +3,4 % respecte de l'exercici anterior:

- Les **comissions bancàries, valors i altres** assoleixen els 1.488 milions d'euros i inclouen ingressos d'operacions de valors, les comissions derivades de transaccionalitat, així com les de risc, gestió de dipòsits, mitjans de pagament i banca d'inversió.

L'evolució en comparació de l'exercici 2017 (-2,2 %) està afectada, entre d'altres, per majors comissions pagades per acords de distribució vinculats al finançament al consum i per menors comissions en banca d'inversió.

En comparació del mateix trimestre de l'exercici anterior, incrementen un 3,4 %.

- Les **comissions de fons d'inversió, carteres i SICAV** assoleixen els 552 milions d'euros (+12,6 %) per l'increment del patrimoni gestionat durant els primers nou mesos de l'exercici, per bé que la volatilitat dels mercats ha incidit negativament en l'evolució del patrimoni durant el quart trimestre, en què les comissions disminueixen un 2,8 %.

En comparació del mateix trimestre de l'exercici anterior, les comissions de fons d'inversió augmenten un 2,9 % impulsades, essencialment, per l'evolució del *mix* de producte.

- **Creixement de les comissions per gestió de plans de pensions del 2,0 %**, fins als 217 milions d'euros, a través d'una àmplia oferta de productes. Les comissions augmenten un 1,4 % respecte del tercer trimestre d'aquest exercici.
- **Les comissions per comercialització d'assegurances** creixen després de la intensa activitat comercial fins als 326 milions d'euros (+19,0 %), +6,7 % respecte del mateix trimestre de l'exercici anterior.

En milions d'euros	2018	2017	% var.	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Comissions bancàries, valors i altres	1.488	1.521	(2,2)	375	371	389	353	363
Fons d'inversió, carteres i sicav's	552	491	12,6	137	141	142	132	134
Plans de pensions	217	213	2,0	56	54	50	57	62
Comercialització d'assegurances	326	274	19,0	77	79	87	83	73
Comissions netes	2.583	2.499	3,4	645	645	668	625	632

Ingressos de la cartera de participades

- Els **ingressos de la cartera de participades se situen en 972 milions d'euros**. Inclouen els resultats de les entitats valorades pel mètode de la participació i els ingressos per dividends.

- Els resultats de les entitats valorades pel mètode de la participació (+57,0 %) estan marcats a escala interanual per la bona evolució del seu negoci i, en especial, per una contribució superior relacionada amb BFA, marcada per impactes extraordinaris en ambdós exercicis:

- Al gener del 2017, abans de la presa de control de BPI per part de CaixaBank, registre del resultat atribuït derivat de la venda per part de BPI del 2 % de la participació a BFA (-97 milions d'euros), un resultat originat principalment per la imputació d'ajustos de valoració per diferències de conversió al compte de resultats de BPI anteriorment reconegudes al seu patrimoni.

En el quart trimestre del 2017, registre de -68 milions d'euros (que inclouen resultats extraordinaris per import de -119 milions d'euros) associats, entre d'altres, a l'impacte estimat d'aplicar (d'acord amb la NIC 29) els efectes inflacionaris d'Angola als estats financers de BFA.

- El 2018, registre de 155 milions d'euros corresponents a impactes extraordinaris en resultats derivats, entre d'altres, de la devaluació de la divisa anglesa.

El resultat net atribuït de BFA¹ el 2018 després de deduir l'impacte de la reclassificació comptable, impostos i minoritaris se situa en 51 milions d'euros.

Els resultats atribuïts del quart trimestre es redueixen fins als 101 milions d'euros a causa, essencialment, de l'estacionalitat positiva habitual de Segurcaixa Adeslas durant el trimestre anterior, de menors extraordinaris positius de BFA i de la no atribució dels resultats de Repsol durant el quart trimestre.

- Els ingressos per dividends inclouen durant el segon trimestre d'ambdós exercicis 104 milions d'euros corresponents a Telefónica. Durant el quart trimestre del 2018 s'ha meritat un dividend de 23 milions d'euros per la participació romanent a Repsol.

(1) Vegeu l'apartat "Resultats per segment de negocis de participacions".

En milions d'euros	2018	2017	% var.	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Ingressos per dividends	146	127	15,1	24	1	116	5	1
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	826	526	57,0	101	222	237	266	38
Ingressos de la cartera de participades	972	653	48,8	125	223	353	271	39

Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres

- Els **guany/pèrdues per actius i passius financers i altres** se situen en 278 milions d'euros (-1,7 %) i inclouen, entre d'altres, la materialització de plusvàlues latents d'actius financers disponibles per a la venda.

Durant el quart trimestre hi ha incidit, entre d'altres, l'evolució negativa dels mercats. Així mateix, en el segon trimestre inclouen el resultat derivat de l'operativa de cobertures associades a les obligacions subordinades amortitzades anticipadament i, en el primer trimestre, el registre de la revaloració de la participació de BPI a Viacer en el context de la seva desinversió.

En milions d'euros	2018	2017	% var.	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	278	282	(1,7)	(45)	30	157	136	(5)

Ingressos i despeses emparats per contractes d'assegurança o reasssegurança

- Creixement sostingut dels ingressos derivats de l'activitat d'assegurances de vida risc fins als 551 milions d'euros (+16,7 % l'any; +12,3 % respecte del mateix trimestre de l'exercici anterior).

En milions d'euros	2018	2017	% var.	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurança o reasssegurança	551	472	16,7	132	137	144	138	118

Altres ingressos i despeses d'explotació

- L'evolució interanual d'altres ingressos i despeses d'explotació està impactada per menors despeses immobiliàries i pel registre, en l'exercici 2017, de l'ingrés derivat de l'acord amb Cecabank per 115 milions d'euros.

Al tancament del 2018 l'epígraf d'altres ingressos i despeses d'explotació se situa en -524 milions d'euros i inclou, entre d'altres, ingressos i càrregues de filials no immobiliàries, ingressos per lloguers i despeses per la gestió dels immobles adjudicats i contribucions, taxes i impostos. Pel que fa a aquests últims, la seva meritació provoca estacionalitat en l'evolució trimestral de l'epígraf:

- Contribució al Fons de Garantia de Dipòsits (FGD) registrada en el quart trimestre del 2018 per 228 milions d'euros (214 milions el 2017).
- El segon trimestre del 2018 inclou la contribució al Fons Únic de Resolució (FUR) per import de 97 milions d'euros¹.
- Registre en el primer trimestre de cada exercici d'una estimació de l'impost de béns immobles (48 milions d'euros estimats per al 2018).

Després de l'adquisició de Servihabitat i fins a la formalització de la venda del negoci immobiliari, els costos de gestió i administració de la cartera s'han eliminat en el consolidat, i s'han recollit pel net d'ingressos i despeses en la línia d'activitats interrompudes.

(1) Inclou la contribució de BPI per valor de 5 milions d'euros al Fundo de Resolução portuguès.

En milions d'euros	2018	2017	% var.	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
FUR/ FGD	(325)	(304)	6,9	(228)		(97)		(214)
Altres ingressos i despeses immobiliàries (inclou IBI)	(147)	(200)	(26,7)	(29)	3	(34)	(87)	(46)
Altres	(52)	74		30	(30)	(28)	(24)	11
Altres ingressos i despeses d'explotació	(524)	(430)	21,8	(227)	(27)	(159)	(111)	(249)

Despeses d'administració i amortització

- Les despeses d'administració i amortització recurrents se situen en 4.634 milions d'euros, +3,7 %. Creixement de la despesa a un ritme inferior que el total d'ingressos (marge brut +6,6 %) i que els ingressos core (+4,2 %).

Les despeses generals creixen a escala interanual principalment per la transformació del model de distribució (oficines *store*, *InTouch*), una major despesa en tecnologia i nous requeriments normatius.

Les amortitzacions es redueixen com a conseqüència, entre d'altres, del sanejament d'intangibles portat a terme durant el quart trimestre del 2017.

- Les despeses extraordinàries estan associades a la integració de BPI (24 milions d'euros el 2018 i 110 milions d'euros el 2017).

En milions d'euros	2018	2017	% var.	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Marge Brut	8.767	8.222	6,6	1.866	2.247	2.392	2.262	1.731
Despeses de personal	(2.937)	(2.875)	2,2	(733)	(741)	(732)	(731)	(729)
Despeses generals	(1.292)	(1.165)	10,9	(331)	(320)	(324)	(317)	(298)
Amortitzacions	(405)	(427)	(5,3)	(104)	(101)	(99)	(101)	(97)
Despeses d'administració i amortitzacions recurrents	(4.634)	(4.467)	3,7	(1.168)	(1.162)	(1.155)	(1.149)	(1.124)
Despeses extraordinàries	(24)	(110)	(78,1)	(13)	(3)	(5)	(3)	(1)

Ratio d'eficiència	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries (%) ²	52,9	53,2	53,0	52,7	54,3
Ratio d'eficiència (%) ²	53,1	53,3	53,1	53,9	55,7

(2) Últims dotze mesos.

Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres dotacions a provisions

- Menors **dotacions per a insolvències** (-87,9 %) en el procés de normalització dels indicadors de qualitat de l'actiu i aspectes singulars, entre els quals destaca, durant el tercer trimestre, la reversió de provisions per aproximadament 275 milions d'euros associats a l'actualització del valor recuperable de l'exposició en un gran acreditat.

El cost del risc (dotze mesos) es redueix fins al 0,04 % (0,16 % sense considerar la reversió esmentada).

- Altres dotacions a provisions** recull, principalment, la cobertura per a contingències i el deteriorament d'altres actius.

El 2018 inclou el registre, durant el segon trimestre, de -152 milions d'euros corresponent a la diferència entre el preu de recompra a TPG del 51 % del *servicer* i el valor raonable estimat per a aquesta participació. En el quart trimestre, registre de -53 milions d'euros associats a prejubilacions i, entre d'altres, deterioraments com a conseqüència de la revisió del valor recuperable de certs actius.

El 2017 incloïa, entre d'altres, el registre de -455 milions d'euros associats a prejubilacions i -154 milions de sanejament de l'exposició a la Sareb.

En milions d'euros	2018	2017	% var.	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Dotacions per a insolvències	(97)	(799)	(87,9)	(47)	198	(109)	(139)	(141)
Altres dotacions a provisions	(470)	(912)	(48,4)	(143)	(44)	(233)	(50)	(112)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres dotacions a provisions	(567)	(1.711)	(66,8)	(190)	154	(342)	(189)	(253)

Guany/pèrdues en la baixa d'actius i altres

- Guany/pèrdues en la baixa d'actius i altres** recull, essencialment, els resultats d'operacions singulars formalitzades i resultats per vendes d'actius i sanejaments. La seva evolució reflecteix:

- Resultats immobiliaris afectats el 2018 per l'operació de venda del negoci immobiliari. En el quart trimestre, impacte en aquest epígraf de la formalització de l'operació esmentada (incloent-hi despeses, impostos i altres costos) per import de -60 milions d'euros i, en el segon trimestre, -52 milions d'euros pel deteriorament del 49 % de la participació anteriorment mantinguda a Servihabitat per adequar el seu valor en llibres al nou valor raonable.
- A l'epígraf d'altres s'inclou durant l'últim trimestre de l'any el resultat de -154 milions d'euros derivat del canvi en la classificació comptable de la participació a BFA.

Durant el trimestre anterior, registre del resultat negatiu derivat de l'acord de venda de la participació a Repsol (453 milions d'euros) i el benefici procedent de la venda del negoci d'adquirença (Terminal Punt de Venda) de BPI a Comercia Global Payments (+58 milions).

El 2017 destaca el resultat derivat de la combinació de negocis amb BPI durant el primer trimestre (+256 milions d'euros) i sanejaments per obsolescència d'actius en el quart trimestre.

En milions d'euros	2018	2017	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Resultats immobiliaris	(117)	6	(64)	(2)	(53)	2	(41)
Altres	(618)	158	(194)	(405)	(15)	(4)	(76)
Guany / pèrdues en la baixa d'actius i altres	(735)	164	(258)	(407)	(68)	(2)	(117)

Activitat

Balanç

Els actius totals del Grup se situen en 386.622 milions d'euros el 31 de desembre del 2018, -0,3 % en el trimestre (+1,0 % respecte del balanç d'obertura després de la implantació de la normativa IFRS9 l'1 de gener del 2018):

En milions d'euros	31.12.18	30.09.18	Var. en %	01.01.18	Var. en %
- Efectiu, saldos en efectiu a bancs centrals i altres dipòsits a la vista	19.158	19.750	(3,0)	20.155	(4,9)
- Actius financers mantinguts per a negociar	9.810	9.068	8,2	9.641	1,8
- Actius financers no destinats per a negociació valorats obligatoriament a valor raonable amb canvis a resultats	704	739	(4,7)	822	(14,4)
<i>Instruments de patrimoni</i>	232	239	(2,9)	284	(18,3)
<i>Valors representatius de deute</i>	145	147	(1,4)	148	(2,0)
<i>Préstecs i bestretes</i>	327	353	(7,4)	390	(16,2)
- Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	21.888	20.685	5,8	19.857	10,2
- Actius financers a cost amortitzat	242.582	240.826	0,7	234.978	3,2
<i>Entitats de crèdit</i>	7.555	7.908	(4,5)	7.091	6,5
<i>Clientela</i>	217.967	215.972	0,9	215.090	1,3
<i>Valors representatius de deute</i>	17.060	16.946	0,7	12.797	33,3
- Derivats - comptabilitat de cobertures	2.056	1.993	3,2	2.597	(20,8)
- Inversions en negocis conjunts i associades	3.879	3.445	12,6	6.224	(37,7)
- Actius afectes al negoci assegurador ¹	61.688	61.938	(0,4)	58.194	6,0
- Actius tangibles	6.022	6.288	(4,2)	6.480	(7,1)
- Actius intangibles	3.848	3.820	0,7	3.805	1,1
- Actius no corrents i grups alienables classificats com mantinguts per a la venda	1.239	5.501	(77,5)	6.069	(79,6)
- Resta actius	13.748	13.698	0,4	13.816	(0,5)
Total actiu	386.622	387.751	(0,3)	382.638	1,0
Passiu	362.564	363.398	(0,2)	358.511	1,1
- Passius financers mantinguts per a negociar	9.015	8.618	4,6	8.605	4,8
- Passius financers a cost amortitzat	282.460	284.104	(0,6)	280.897	0,6
<i>Dipòsits de Bancs Centrals i Entitats de Crèdit</i>	37.440	41.004	(8,7)	43.196	(13,3)
<i>Dipòsits de la clientela</i>	210.200	209.788	0,2	203.608	3,2
<i>Valors representatius de deute emessos</i>	29.244	29.327	(0,3)	29.919	(2,3)
<i>Altres passius financers</i>	5.576	3.985	39,9	4.174	33,6
- Passius afectes al negoci assegurador ¹	60.452	60.314	0,2	57.991	4,2
- Provisions	4.610	4.669	(1,3)	5.009	(8,0)
- Resta passius	6.027	5.693	5,9	6.009	0,3
Patrimoni net	24.058	24.353	(1,2)	24.127	(0,3)
- Fons propis	24.836	25.104	(1,1)	23.665	4,9
- Interessos minoritaris	29	183	(84,2)	439	(93,4)
- Altre resultat global acumulat	(807)	(934)	(13,6)	23	
Total passiu i patrimoni net	386.622	387.751	(0,3)	382.638	1,0

NOTA: el balanç que es presenta a efectes comparatius l'1 de gener i el 30 de setembre del 2018 després de la implantació de la normativa IFRS9 s'ha elaborat prenent en consideració les polítiques comptables vigents en la data d'aquest informe financer. El total actiu i patrimoni net del balanç del tancament del 2017, és a dir, previ a l'aplicació de la normativa IFRS9, era de 383.186 i 24.683 milions d'euros, respectivament.

(1) D'acord amb el que estableixen les modificacions de la normativa IFRS4, el Grup ha decidit aplicar l'exempció temporal de la IFRS9 en el cas de les inversions financeres de les companyies asseguradores del Grup per a aquells períodes anteriors a l'1 de gener del 2021, a l'espera de l'entrada en vigor de la nova norma NIIF 17 - Contractes d'assegurança, que regularà la presentació i valoració dels contractes d'assegurança (incloses les provisions tècniques). Com a conseqüència, aquestes inversions queden agrupades a l'epígraf Actius afectes al negoci assegurador del balanç. Per tal de facilitar la comparació de la informació, també s'han agrupat els saldos de les provisions tècniques corresponents a unit links i Renda Vitalícia Inversió Flexible (part gestionada), de manera que queden incloses a l'epígraf Passius afectes al negoci assegurador.

Crèdit a la clientela de gestió

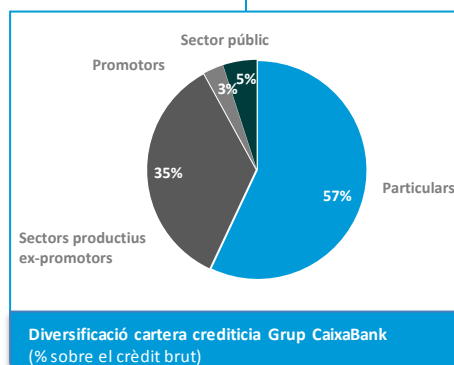
El **crèdit brut a la clientela** se situa en **224.693 milions d'euros**, +0,3 % durant l'any i +0,5 % en el trimestre amb creixement de la **cartera sana** de l'1,8 % el 2018 (+1,0 % en el trimestre).

En l'evolució per segments destaca:

- El **crèdit per a l'adquisició d'habitatge** (-2,7 % al llarg de l'any i -0,9 % en el trimestre) segueix marcat pel despallanquejament de les famílies i en el quart trimestre per l'efecte estacional d'amortitzacions de final d'any, per bé que durant el 2018 ha mostrat indicadors positius en el creixement de la nova producció.
- El **crèdit a particulars – altres finalitats** augmenta un 3,2 % durant l'any i un 0,7 % en el trimestre impulsat, essencialment, pel crèdit al consum a Espanya (+18,7 % durant l'any i + 2,7 % en el trimestre).
- El finançament a **empreses - sectors productius expromotors** augmenta un +3,4 % al llarg de l'any (+2,6 % en el quart trimestre, que inclou cert impacte estacional positiu en el finançament de circulat).

La quota de mercat¹ de crèdit a empreses de CaixaBank assoleix el 15,0 %.

- El **finançament a promotors** disminueix un 3,8 % al llarg de l'any (-1,2 % en el trimestre) i representa un pes sobre la cartera de crèdit del 3,0 % el 31 de desembre del 2018.
- L'exposició al **sector públic** disminueix lleugerament durant l'any i durant el trimestre (-1,1 %), tot i que en la seva evolució incideixen operacions singulars.



En milions d'euros	31.12.18	30.09.18	Var. %	31.12.17	Var. %
Crèdits a particulars	127.046	127.601	(0,4)	128.490	(1,1)
Compra habitatge	91.642	92.456	(0,9)	94.187	(2,7)
Altres finalitats	35.404	35.145	0,7	34.303	3,2
<i>Del qual: Consum a Espanya</i>	<i>11.786</i>	<i>11.472</i>	<i>2,7</i>	<i>9.929</i>	<i>18,7</i>
Crèdits a empreses	85.785	83.872	2,3	83.463	2,8
Sectors productius ex-promotors	78.956	76.963	2,6	76.362	3,4
Promotors	6.829	6.909	(1,2)	7.101	(3,8)
Sector Públic	11.862	11.992	(1,1)	11.998	(1,1)
Crèdits a la clientela, brut²	224.693	223.465	0,5	223.951	0,3
<i>Del qual:</i>					
<i>Crèdit sa</i>	<i>213.962</i>	<i>211.830</i>	<i>1,0</i>	<i>210.154</i>	<i>1,8</i>
Fons per a insolvències	(5.728)	(6.296)	(9,0)	(6.832)	(16,2)
Crèdits a la clientela, net	218.965	217.169	0,8	217.119	0,9
Riscos contingents	14.588	13.787	5,8	13.983	4,3

(2) Vegeu "Conciliació d'indicadors d'activitat amb criteris de gestió" a "Annexos - Glossari".

(1) Última informació disponible. Dades d'elaboració pròpia. Font: Banc d'Espanya. Quota de mercat a Espanya.

Recursos de clients de gestió

Els **recursos de clients assoleixen els 358.482 milions d'euros**, amb un creixement del +2,6 % al llarg de l'any, afectats per l'evolució negativa dels mercats, especialment durant el quart trimestre (-1,4 %).

- Els recursos en balanç assoleixen els 259.423 milions d'euros (+4,8 % el 2018 i +0,3 % en el trimestre).
 - Creixement del 9,8 % de l'**estalvi a la vista**, fins als 174.256 milions d'euros. En l'evolució del quart trimestre (+1,3 %) hi incideix l'efecte estacional associat a les pagues dobles.
 - L'**estalvi a termini** se situa en 30.724 milions d'euros (-14,2 % durant l'any i -2,4 % en el trimestre), en un entorn de tipus d'interès en mínims en la renovació de venciments.
 - Increment dels **passius per contractes d'assegurances**¹ (+4,8 % durant l'any i +0,7 % en el trimestre) després de la intensa activitat comercial.

CaixaBank manté el seu lideratge amb una quota² de mercat en assegurances d'estalvi del 27,3 %.

- Els **actius sota gestió** se situen en 93.951 milions d'euros. En la seva evolució (-2,7 % durant l'any i -5,4 % en el trimestre) hi incideix, essencialment, la variació de valor de mercat, especialment en el quart trimestre.
 - El patrimoni gestionat en **fons d'inversió, carteres i SICAV** se situa en 64.542 milions d'euros (-3,5 % el 2018 i -6,3 % en el trimestre).
 - Els **plans de pensions** se situen en 29.409 milions d'euros (-0,9 % durant l'any i -3,3 % en el trimestre).

Si s'aïlla l'efecte de l'evolució del mercat, els actius sota gestió augmenten un 2,4 % al llarg de l'any (-0,6 % en el trimestre).

CaixaBank manté una quota² en fons d'inversió del 17,0 % i en plans de pensions del 24,1 %.

- Altres comptes inclou, entre d'altres, recursos transitoris associats a transferències i recaptació.

En milions d'euros	31.12.18	30.09.18	Var. %	31.12.17	Var. %
Recursos de l'activitat de clients	204.980	203.473	0,7	196.611	4,3
Estalvi a la vista	174.256	172.002	1,3	158.772	9,8
Estalvi a termini ³	30.724	31.471	(2,4)	35.793	(14,2)
Passius subordinats retail ⁴				2.046	
Passius per contractes d'assegurances	52.383	52.032	0,7	49.965	4,8
Cessió temporal d'actius i altres	2.060	3.263	(36,9)	968	
Recursos de balanç	259.423	258.768	0,3	247.544	4,8
Fons d'inversió, carteres i Sicav's	64.542	68.912	(6,3)	66.882	(3,5)
Plans de pensions	29.409	30.426	(3,3)	29.669	(0,9)
Actius sota gestió	93.951	99.338	(5,4)	96.551	(2,7)
Altres comptes	5.108	5.515	(7,4)	5.363	(4,8)
Total recursos de clients⁵	358.482	363.621	(1,4)	349.458	2,6

(3) Inclou emprèstits minoristes per import de 743 milions d'euros el 31 de desembre del 2018.

(4) Amortització total anticipada de l'emissió d'obligacions subordinades sèrie I/2012 en el segon trimestre del 2018. Vegeu l'apartat "Fets rellevants de l'exercici 2018".

(5) Vegeu "Conciliació d'indicadors d'activitat amb criteris de gestió" a "Annexos - Glossari".

(1) No inclou l'impacte de la variació de valor dels actius financers associats, llevat dels unit links.

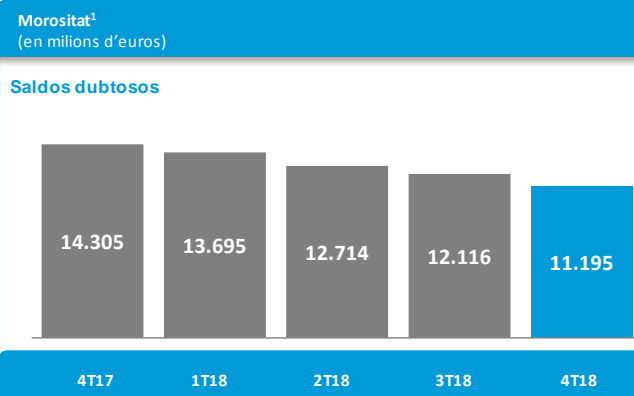
(2) Última informació disponible. Font: ICEA/INVERCO. Quota de mercat a Espanya.

Gestió del risc

Qualitat del risc de crèdit

Morositat

- La ràtio de morositat es redueix fins al 4,7 % (6,0 % al desembre del 2017).
- Els saldos dubtosos disminueixen fins als 11.195 milions d'euros després de la gestió activa de la morositat, que inclou, a més de la normalització dels indicadors de qualitat de l'actiu, la venda de carteres. **Reducció de -3.110 milions d'euros al llarg de l'any (-921 milions d'euros en el trimestre).**



(1) Càlculs considerant crèdits i riscos contingents.

Ràtio de morositat per segments

	4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Crèdits a particulars	5,2%	5,3%	5,0%	4,9%	4,7%
Compra habitatge	4,2%	4,2%	4,1%	3,9%	3,8%
Altres finalitats	7,9%	8,0%	7,4%	7,5%	7,2%
<i>del qual Consum a Espanya</i>	4,2%	4,4%	4,1%	4,3%	3,9%
Crèdits a empreses	8,3%	7,7%	6,8%	6,3%	5,4%
Sectors productius ex-promotors	7,1%	6,5%	5,8%	5,4%	4,7%
Promotors	21,7%	21,1%	17,4%	16,7%	13,7%
Sector Públic	1,4%	0,8%	0,6%	0,6%	0,4%
Ràtio morositat (crèdits + avals)	6,0%	5,8%	5,3%	5,1%	4,7%

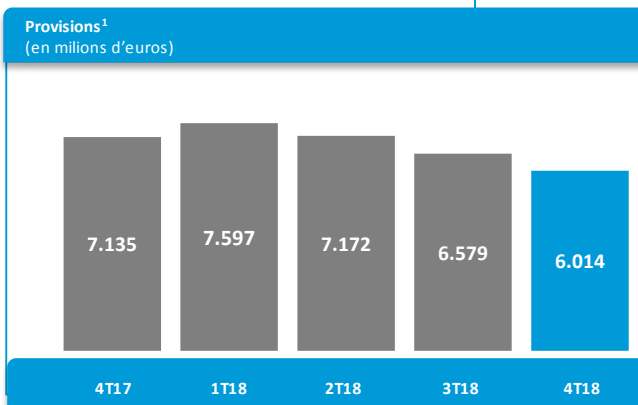
Al tancament del segon trimestre, impacte dels avançaments a pensionistes (que suposen un increment i una reducció posterior del volum de crèdit en el segon i tercer trimestre, respectivament). Sense aquest efecte, la ràtio de morositat d'"Altres finalitats" del 2T18 se situa en el 7,7 %.

Deutors dubtosos (crèdits i riscos contingents), entrades i sortides

En milions d'euros	4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Saldo inicial del període	15.286	14.305	13.695	12.714	12.116
Entrades a dubtosos	1.235	834	806	886	996
Sortides de dubtosos	(2.216)	(1.444)	(1.787)	(1.484)	(1.917)
dels quals fallits	(222)	(266)	(201)	(100)	(354)
Saldo final del període	14.305	13.695	12.714	12.116	11.195

Fons per a insolvències

- Els fons per a insolvències del Grup el 31 de desembre se situen en 6.014 milions d'euros.
- L'evolució dels fons per a insolvències reflecteix l'entrada en vigor de la normativa IFRS9 l'1 de gener del 2018, que va suposar un increment de les provisions per a riscos de crèdit per import de 791 milions d'euros. Així mateix, en l'evolució dels fons hi influeixen els ajustos del valor recuperable de les exposicions creditícies, la cancel·lació de deute derivat de la compra i l'adjudicació d'immobles i la baixa d'actius i traspessos a fallits.



(1) Inclou crèdits i riscos contingents.

Moviment del fons per a insolvències

En milions d'euros	4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Saldo inicial del període	7.630	7.135	7.597	7.172	6.579
Dotacions per a insolvències	141	139	109	(198)	47
Usos i sanejaments	(576)	(399)	(489)	(367)	(584)
Traspessos i altres variacions	(60)	(69)	(45)	(28)	(28)
Aplicació IFRS9		791			
Saldo final del període	7.135	7.597	7.172	6.579	6.014

Classificació per stages del crèdit brut i provisió

Seguidament es presenta l'exposició de la cartera creditícia, així com les provisions associades, classificades sobre la base de les diferents categories de risc establertes a la normativa IFRS9:

31 desembre de 2018	Exposició de la cartera				Provisions			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	TOTAL	Stage 1	Stage 2	Stage 3	TOTAL
En milions d'euros								
Crèdit	197.618	16.344	10.731	224.693	(697)	(742)	(4.289)	(5.728)
Riscos contingents	13.499	625	464	14.588	(37)	(24)	(225)	(286)
Total crèdit i riscos contingents	211.117	16.969	11.195	239.281	(734)	(766)	(4.514)	(6.014)

30 setembre de 2018	Exposició de la cartera				Provisions			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	TOTAL	Stage 1	Stage 2	Stage 3	TOTAL
En milions d'euros								
Crèdit	195.836	15.994	11.635	223.465	(1.049)	(690)	(4.557)	(6.296)
Riscos contingents	12.693	613	481	13.787	(86)	(21)	(176)	(283)
Total crèdit i riscos contingents	208.529	16.607	12.116	237.252	(1.135)	(711)	(4.733)	(6.579)

Refinançaments

En milions d'euros	31.12.2018		30.09.2018	
	Total	dels quals: Dubtosos	Total	dels quals: Dubtosos
Particulars	5.557	3.444	5.692	3.689
Empreses (ex-promotor)	3.371	2.085	3.683	2.262
Promotors	1.017	649	1.111	740
Sector Públic	218	21	219	22
Total	10.163	6.199	10.705	6.713
Provisions	2.501	2.321	2.508	2.308

Actius immobiliaris adjudicats a Espanya

- Després de la formalització de l'operació de venda del negoci immobiliari¹ durant el quart trimestre i la intensa activitat comercial de l'any:
 - La cartera d'**adjudicats nets disponibles per a la venda**² se situa en 740 milions d'euros (-5.138 i -4.606 milions d'euros al llarg de l'any i en el trimestre, respectivament). **Ràtio de cobertura³ del 39 %**, i ràtio de cobertura comptable³ del 28 %.
 - La cartera de **lloguer** se situa en 2.479 milions d'euros nets de provisions, -551 milions d'euros al llarg de l'any, que inclou la venda d'una cartera d'actius immobiliaris en lloguer durant el segon trimestre per import de 226 milions d'euros.
- El **total de vendes⁴ d'immobles el 2018 assoleix els 2.060 milions d'euros**, +28 % respecte del mateix període del 2017 (+14 % sense incloure-hi la venda de cartera de lloguer esmentada anteriorment).

(1) Vegeu l'apartat "Fets rellevants de l'exercici 2018".

(2) No inclou drets de rematada d'immobles procedents de subhasta (213 i 275 MM € nets el 31 de desembre i 30 de setembre del 2018, respectivament).

(3) Vegeu-ne la definició a "Annexos - Glossari".

(4) A peu de venda. Exclou el traspàs d'immobles a Lone Star en el closing de l'operació immobiliària.

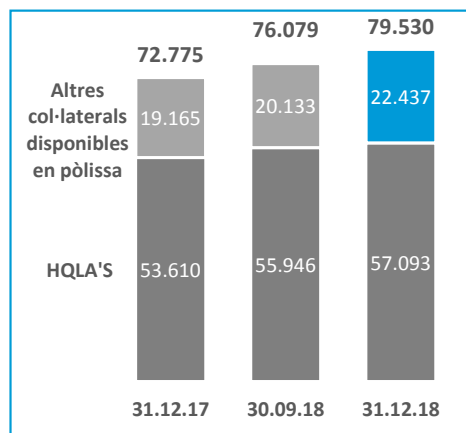
Detall dels actius immobiliaris adjudicats disponibles per a la venda i cobertures associades

En milions d'euros	31.12.18				
	Valor comptable net	Cobertura	Cobertura ³ %	Provisions comptables	Cobertura comptable ³ %
Procedents de finançaments destinats a empreses de construcció i promoció immobiliària	172	(152)	47	(88)	34
Edificis acabats	113	(71)	39	(47)	29
Habitatge	87	(52)	37	(31)	26
Resta	26	(19)	42	(16)	38
Edificis en construcció	9	(17)	65	(15)	63
Habitatge	4	(5)	56	(7)	64
Resta	5	(12)	71	(8)	62
Sòl	50	(64)	56	(26)	34
Terrenys urbanitzats	33	(39)	54	(12)	27
Resta de sòl	17	(25)	60	(14)	45
Procedents de finançaments hipotecaris a llars per l'adquisició de vivenda	414	(238)	37	(134)	24
Resta	154	(79)	34	(63)	29
Total	740	(469)	39	(285)	28

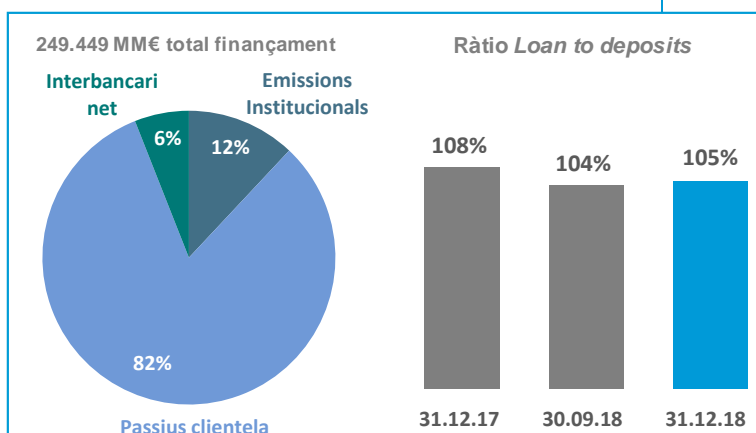
En milions d'euros	30.09.18				
	Valor comptable net	Cobertura	Cobertura ³ %	Provisions comptables	Cobertura comptable ³ %
Procedents de finançaments destinats a empreses de construcció i promoció immobiliària	2.998	(5.721)	66	(3.944)	57
Edificis acabats	1.541	(1.629)	51	(1.303)	46
Habitatge	1.191	(1.145)	49	(939)	44
Resta	350	(484)	58	(364)	51
Edificis en construcció	325	(537)	62	(446)	58
Habitatge	256	(411)	62	(355)	58
Resta	69	(126)	65	(91)	57
Sòl	1.132	(3.555)	76	(2.195)	66
Terrenys urbanitzats	606	(1.509)	71	(940)	61
Resta de sòl	526	(2.046)	80	(1.255)	70
Procedents de finançaments hipotecaris a llars per l'adquisició de vivenda	1.560	(1.236)	44	(907)	37
Resta	788	(775)	50	(645)	45
Total	5.346	(7.732)	59	(5.496)	51

D'altra banda, els **actius adjudicats nets de BPI** assoleixen el 31 de desembre del 2018 els 27 milions d'euros (35 milions d'euros el 30 de setembre del 2018).

Liquiditat i estructura de finançament

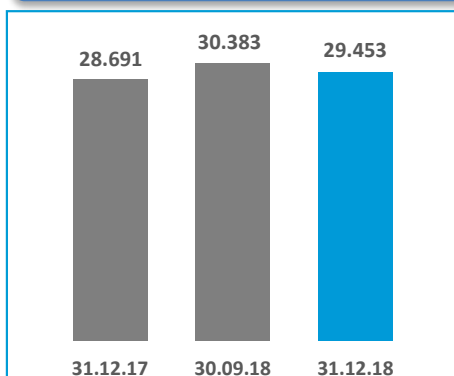
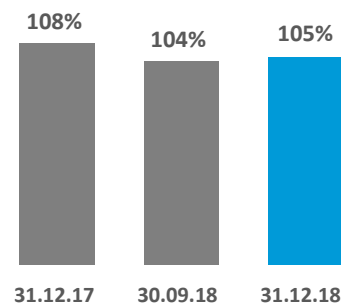


Actius líquids totals
(en milions d'euros)



Estructura de finançament

Ràtio Loan to deposits



Finançament institucional
(en milions d'euros)

Distribució venciments emissions

Any	Import
2018	2.133
2019	1.381
2020	2.641
>2021	23.298
Total	29.453

(1) Mitjana últims dotze mesos.

(2) Vegeu "Conciliació d'indicadors d'activitat amb criteris de gestió" a "Annexos - Glossari".

- Els **actius líquids totals** se situen en **79.530 milions d'euros** el 31 de desembre del 2018, amb un creixement de 6.755 milions d'euros l'any.
- La **Liquidity Coverage Ratio** mitjana del Grup (LCR)¹, el 31 de desembre del 2018, és del **196 %**, molt per damunt del mínim puntual requerit del 100 % a partir de l'1 de gener del 2018.
- Sòlida estructura de finançament detallista amb una ràtio de **loan to deposits del 105 %**.
- El **saldo disposat** de la pòlissa del BCE el 31 de desembre del 2018 és de **28.183 milions d'euros** corresponents a finançament TLTRO II (-637 milions d'euros al llarg de l'any corresponents a un venciment de finançament TLTRO I de BPI).
- **Finançament institucional**² per 29.453 milions d'euros amb **accés exitós de CaixaBank** als mercats durant l'exercici 2018 a través d'emissions de diferents instruments de deute.
- La capacitat d'emissió no utilitzada de cèdules hipotecàries i territorials de CaixaBank, SA assoleix els 2.288 milions d'euros al tancament de desembre del 2018.

Informació sobre les emissions realitzades el 2018 pel Grup

En milions d'euros						
Emissió	Import total	Import	Venciment	Cost ¹	Demanda	Emissor
Cèdules hipotecàries	1.785	1.000	10 anys	1,116 % (midswap +0,22%)	1.350	CaixaBank
		125	14 anys	1,747 % (midswap +0,31%)	Privada	CaixaBank
		50	14 anys	1,744 % (midswap +0,31%)	Privada	CaixaBank
		75	14 anys	1,754 % (midswap +0,30%)	Privada	CaixaBank
		375	14 anys	1,559 % (midswap +0,32%)	400	CaixaBank
		160	15 anys	1,64 % (midswap +0,35%)	Privada	CaixaBank
Deute senior	1.000	1.000	5 anys i 3 messos	0,836 % (midswap +0,48 %)	2.200	CaixaBank
Additional Tier 1	1.250	1.250	Perpetu	5,354 %	3.500	CaixaBank
Deute subordinat Tier2	1.000	1.000	12 anys	2,323 % (midswap +1,68%)	2.299	CaixaBank
Obrigações hipotecàries	550	250	7 anys	Euribor 6 mesos +0,30%	Privada	BPI
		300	4 anys	Euribor 6 mesos +0,30%	Privada	BPI
Deute senior non preferred	1.000	1.000	5 anys	1,83 % (midswap +1,45%)	2250	CaixaBank

(1) Correspon al yield de l'emissió.

Amb posterioritat al tancament del 2018 CaixaBank ha realitzat una emissió de 1.000 milions d'euros de deute sènior *non-preferred* a cinc anys amb un cupó anual del 2,47 %, equivalent a *midswap* + 225 punts bàsics. L'emissió ha tingut una demanda de prop de 2.200 milions d'euros.

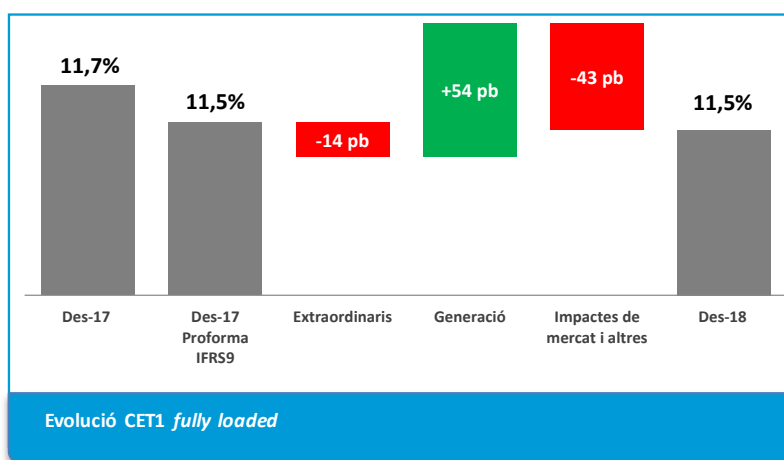
Informació sobre la col·lateralització de cèdules hipotecàries de CaixaBank, SA

En milions d'euros		31.12.18
Cèdules hipotecàries emeses	a	52.997
Cartera de préstecs i crèdits (col·lateral per cèdules hipotecàries)	b	90.070
Col·lateralització	b/a	170%
Sobrecol·lateralització	b/a -1	70%
Capacitat d'emissió de cèdules hipotecàries²		1.137

(2) Adicionalment, CaixaBank, SA disposa d'una capacitat d'emissió de cèdules territorials de 1.151 milions d'euros.

Gestió del capital

- La ràtio **Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded** se situa el 31 de desembre del 2018 en l'**11,5 %**. Si s'exclou l'impacte de -14 punts bàsics per moviments extraordinaris durant l'any (compra de participació de minoritaris a BPI i venda del 80 % del negoci immobiliari), l'evolució ha estat de +54 punts bàsics per generació orgànica de capital i -43 punts bàsics principalment per la volatilitat dels mercats i altres impactes, entre els quals s'inclou en el tercer trimestre l'ajustament als requeriments per risc de crèdit de la cartera hipotecària dubtosa, derivat del procés TRIM¹ del Banc Central Europeu.



- La ràtio **Tier 1 fully loaded** assoleix el **13,0 %**. El Grup manté des del primer trimestre de l'exercici un 1,5 % d'instruments AT1, en línia amb el que preveu el Pilar 1 de la normativa de capital, anteriorment coberts totalment o parcialment amb CET1.
- El **capital total**, en termes *fully loaded*, se situa en el **15,2 %**. Aquesta ràtio recull l'emissió de 1.000 milions d'instruments de *Tier 2* efectuada a l'abril del 2018, l'amortització d'una emissió d'instruments de *Tier 2* de 2.072 milions d'euros al maig (dels quals 1.574 milions són computables) i l'amortització d'una altra emissió d'instruments de *Tier 2* de 750 milions d'euros realitzada al novembre (dels quals 738 milions són computables).
- El nivell de palanquejament (*leverage ratio*) *fully loaded* assoleix el 5,5 %.
- Referent als elements subordinats per complir els futurs requeriments d'MREL, a l'octubre es van emetre 1.000 milions de deute sènior *non-preferred*. La ràtio sobre APR d'instruments subordinats, incloent-hi principalment el capital total i el deute sènior *non-preferred*, se situa en el 16,8 % *fully loaded*².
- Segons els criteris d'aplicació progressiva vigents el 2018, els nivells de solvència i palanquejament reguladors se situen en: **11,7 % la CET1, 13,3 % la ràtio Tier 1, 15,5 % el capital total i 5,6 % la leverage ratio**.
- Així mateix, **CaixaBank està subjecte a requeriments mínims de capital** en base individual. La ràtio CET1 reguladora de CaixaBank en aquest perímetre assoleix el 13,3 %, amb uns actius ponderats per risc de 133.063 milions d'euros.
- Adicionalment, BPI també compleix els seus requeriments mínims de capital. Des del 2018 la ràtio CET1 reguladora i *fully loaded* de la companyia a nivell subconsolidat convergeixen, i és del 13,2 % al tancament del 2018.

(1) Targeted Review of Internal Models.

(2) Proforma amb l'emissió de 1.000 milions d'euros de deute sènior non-preferred efectuada al gener del 2019, la ràtio s'elevaria fins a 17,4 %.

- Les decisions del Banc Central Europeu (BCE) i del supervisor nacional exigeixen al Grup que mantingui, el 31 de desembre del 2018, unes ràtios CET1, *Tier 1* i capital total reguladores del 8,063 %, el 9,563 % i l'11,563 % respectivament (inclosa l'aplicació progressiva de reserves de conservació i sistèmica), que s'elevarien fins al 8,75 %, el 10,25 % i el 12,25 % en visió *fully loaded*.

Per a l'any 2019, aquests requeriments reguladors convergeixen amb *fully loaded*.

- Els nivells actuals de solvència del Grup constaten que els requeriments aplicables no implicarien cap limitació automàtica de les esmentades a la normativa de solvència sobre les distribucions de dividends, de retribució variable i d'interessos als titulars de valors de capital de nivell 1 addicional (hi ha un marge de 367 punts bàsics, és a dir, de 5.389 milions d'euros, fins al *trigger* MDA¹ regulador del Grup).
- La política de dividends de CaixaBank compleix les condicions establertes pel BCE a la recomanació que va publicar el 10 de gener del 2019, amb la qual cosa no representa cap limitació per a l'entitat.

(1) Vegeu-ne la definició a "Annexos – Glossari"

Evolució i principals indicadors de solvència

En milions d' euros	BIS III (Regulatori)					Var. Trim.
	31.12.17	31.03.18	30.06.18	30.09.18	31.12.18	
Instruments CET1	23.921	23.495	23.302	23.241	23.260	19
Fons propis comptables	24.204	24.374	24.658	25.104	24.836	(268)
Capital	5.981	5.981	5.981	5.981	5.981	
Resultat atribuït al Grup	1.684	704	1.298	1.768	1.985	217
Reserves i altres	16.539	17.689	17.379	17.355	16.870	(485)
Altres instruments de CET1 ¹	(283)	(879)	(1.356)	(1.863)	(1.576)	287
Deduccions CET1	(4.960)	(5.975)	(6.101)	(5.955)	(6.040)	(85)
CET1	18.961	17.520	17.201	17.286	17.220	(66)
Instruments AT1	999	2.231	2.232	2.233	2.233	
Deduccions AT1	(891)					
TIER 1	19.069	19.751	19.433	19.519	19.453	(66)
Instruments T2	5.023	4.472	4.153	3.382	3.293	(89)
Deduccions T2	(50)					
TIER 2	4.973	4.472	4.153	3.382	3.293	(89)
CAPITAL TOTAL	24.042	24.223	23.586	22.901	22.746	(155)
<i>Actius ponderats per risc</i>	148.872	148.472	147.898	148.969	146.736	(2.233)
<i>Ràtio CET1</i>	12,7%	11,8%	11,6%	11,6%	11,7%	0,1%
<i>Ràtio Tier 1</i>	12,8%	13,3%	13,1%	13,1%	13,3%	0,2%
<i>Ràtio Capital Total</i>	16,1%	16,3%	15,9%	15,4%	15,5%	0,1%
<i>Buffer MDA²</i>	5.857	5.549	5.276	5.273	5.389	116
<i>Ratio MREL subordinada</i>	17,2%	17,5%	16,8%	16,2%	17,0%	0,8%
<i>Leverage Ratio</i>	5,5%	5,8%	5,5%	5,6%	5,6%	(0,0%)
<i>Ratio CET1 individual</i>	13,6%	13,2%	12,8%	12,6%	13,3%	0,5%
<i>Ratio Tier1 individual</i>	14,1%	14,8%	14,4%	14,2%	15,0%	0,6%
<i>Ratio Capital Total individual</i>	17,4%	18,1%	17,5%	16,7%	17,5%	(0,0%)
<i>Actius ponderats per risc individual</i>	138.781	135.660	136.794	137.723	133.063	(3.731)
<i>Resultat individual</i>	1.428	118	510	780	1.163	652
<i>ADIs³</i>	2.235	1.852	1.715	1.972	1.909	194
<i>Buffer MDA individual²</i>	9.373	8.944	8.549	8.305	8.960	411
<i>Leverage ratio individual</i>	6,1%	6,4%	6,1%	6,1%	6,2%	0,1%

En milions d' euros	BIS III (Fully loaded)					Var. Trim.
	31.12.17	31.03.18	30.06.18	30.09.18	31.12.18	
Instruments CET1	23.967	23.517	23.312	23.250	23.260	10
Fons propis comptables	24.204	24.374	24.658	25.104	24.836	(268)
Capital	5.981	5.981	5.981	5.981	5.981	
Resultat atribuït al Grup	1.684	704	1.298	1.768	1.985	217
Reserves i altres	16.539	17.689	17.379	17.355	16.870	(485)
Altres instruments de CET1 ¹	(237)	(857)	(1.346)	(1.854)	(1.576)	278
Deduccions CET1	(6.649)	(6.356)	(6.490)	(6.312)	(6.457)	(145)
CET1	17.318	17.161	16.822	16.938	16.803	(135)
Instruments AT1	999	2.231	2.232	2.233	2.233	
Deduccions AT1						
TIER 1	18.317	19.392	19.055	19.171	19.036	(135)
Instruments T2	5.023	4.472	4.153	3.382	3.293	(89)
Deduccions T2						
TIER 2	5.023	4.472	4.153	3.382	3.293	(89)
CAPITAL TOTAL	23.340	23.864	23.208	22.553	22.329	(224)
<i>Actius ponderats per risc</i>	148.626	148.328	147.754	148.826	146.524	(2.301)
<i>Ràtio CET1</i>	11,7%	11,6%	11,4%	11,4%	11,5%	0,1%
<i>Ràtio Tier 1</i>	12,3%	13,1%	12,9%	12,9%	13,0%	0,1%
<i>Ràtio Capital Total</i>	15,7%	16,1%	15,7%	15,2%	15,2%	0,0%
<i>Ratio MREL subordinada</i>	16,8%	17,2%	16,6%	16,0%	16,8%	0,8%
<i>Leverage Ratio</i>	5,3%	5,7%	5,4%	5,6%	5,5%	(0,0%)

(1) Inclou principalment previsió de dividends, ajustos per valoració i interessos minoritaris.

(2) El Buffer MDA aplicable és el menor entre l'individual i el consolidat. En el tercer trimestre es van tornar a estimar les xifres de l'MDA individual que es van publicar en el primer i segon trimestre del 2018.

(3) No s'hi inclou la prima d'emissió.

Resultats per segment de negoci

En aquest apartat es presenta la informació financera dels diferents segments de negoci del Grup CaixaBank, amb la configuració següent:

- **Bancari i d'assegurances:** inclou els resultats de l'activitat bancària, d'assegurances i de gestió d'actius realitzada pel Grup essencialment a Espanya; així com la gestió de liquiditat, ALCO, el finançament a la resta de negocis i les activitats corporatives de tot el Grup. També inclou els negocis adquirits per CaixaBank a BPI durant els últims trimestres (assegurances, gestió d'actius i targetes).
- **Immobiliari *non-core*:** inclou els resultats, nets del seu cost de finançament, dels actius immobiliaris a Espanya definits com a *non-core*, que inclouen:
 - El crèdit promotor classificat com a *non-core*.
 - La totalitat dels actius immobiliaris adjudicats (disponibles per a la venda i en lloguer), propietat majoritàriament de la filial immobiliària BuildingCenter.
 - Altres actius i participacions de naturalesa immobiliària.
- **Participacions:** el negoci engloba principalment els ingressos per dividendes i mètode de la participació nets del cost de finançament de les participacions, així com els guanys/pèrdues per actius i passius financers en Erste Group Bank, Repsol, Telefónica, BFA, BCI i Viacer. També inclou impactes significatius en resultats d'altres participacions rellevants en l'àmbit de la diversificació sectorial, incorporades en les últimes adquisicions del Grup a Espanya o consolidades a través de BPI.

Els resultats aportats per BPI al consolidat pel mètode de la participació s'incorporen fins a la presa de control al febrer del 2017, data en què es va constituir un nou segment de negoci. Així mateix, la participació a Repsol, després de l'acord de venda, i la de BFA, després de tornar a estimar la influència significativa al tancament del 2018, es classifiquen com a actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global.

- **BPI:** el negoci inclou els resultats a partir de la presa de control de BPI al febrer del 2017, moment en què es consoliden pel mètode d'integració global els actius i passius (considerant els ajustos realitzats en la combinació de negocis). El compte de resultats inclou la reversió dels ajustos derivats de la posada a valor raonable dels actius i passius en la combinació de negocis i exclou els resultats i les magnituds de balanç associats als actius de BPI assignats al negoci de participacions (essencialment BFA, BCI i Viacer), esmentats anteriorment.

Les despeses d'explotació dels segments de negoci recullen tant les directes com les indirectes, assignades segons criteris interns d'imputació.

L'assignació de capital als negocis immobiliari *non-core* i participacions es realitza sobre la base de l'objectiu corporatiu de mantenir una ràtio reguladora *Common Equity Tier 1 (CET1) fully loaded* entre l'11 % i el 12 %, i considera tant el consum de recursos propis per actius ponderats per risc a l'11 % com les deduccions aplicables.

L'assignació de capital a BPI es correspon amb la visió subconsolidada, és a dir, considerant els recursos propis de la filial. El capital consumit a BPI per les participades assignades al negoci de participacions s'assigna de manera consistent a aquest últim negoci.

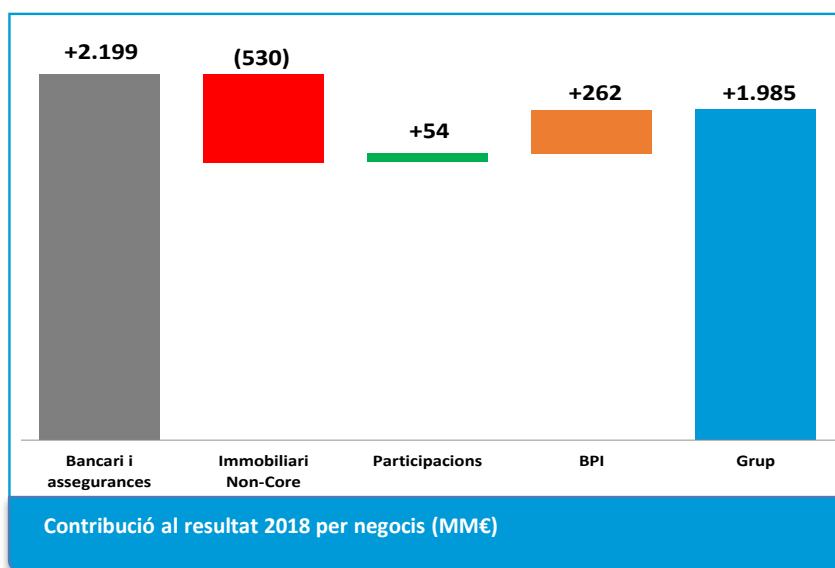
La diferència entre el total de fons propis del Grup i el capital assignat a la resta de negocis s'atribueix al negoci bancari i d'assegurances, que engloba les activitats corporatives del Grup.

El 2018 es manté la mateixa estructura de segments de negoci del Grup, tot i que s'han dut a terme determinats canvis en els criteris d'elaboració, reexpressant l'exercici 2017 a efectes comparatius:

- Assignació al negoci de participacions de BFA, BCI i Viacer essencialment, anteriorment considerats en el segment de negoci de BPI.
- Es deixen d'imputar els ingressos analítics en el negoci bancari i d'assegurances carregats al negoci immobiliari *non-core*, associats al procés de comercialització d'actius¹.

Les plusvàlues generades per BPI en la venda dels negocis de gestió d'actius i targetes a CaixaBank no tenen impacte en els resultats dels diferents segments de negoci, ja que es tracta d'operacions intragrup que s'eliminen del consolidat.

La configuració del resultat de l'exercici 2018 per negocis és la següent:



(1) Els ingressos analítics bruts carregats el 2017 al negoci immobiliari non-core assolien els 132 milions d'euros.

En milions d'euros	Bancari i assegurances	Immobiliari non-core	Participacions	BPI	Grup
Marge d'interessos	4.682	(23)	(149)	397	4.907
Ingressos per dividends i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	217	3	746	6	972
Comissions netes	2.310	(7)		280	2.583
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	225	(6)	11	48	278
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança	551				551
Altres ingressos i despeses d'explotació	(351)	(147)		(26)	(524)
Marge Brut	7.634	(180)	608	705	8.767
Despeses d'administració i amortització recurrents	(4.063)	(118)	(4)	(449)	(4.634)
Despeses d'explotació extraordinàries				(24)	(24)
Marge d'explotació	3.571	(298)	604	232	4.109
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	3.571	(298)	604	256	4.133
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(264)	65		102	(97)
Altres dotacions a provisions	(234)	(240)		4	(470)
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres	(62)	(117)	(607)	51	(735)
Resultats abans d'impostos	3.011	(590)	(3)	389	2.807
Impost sobre Societats	(810)	115	90	(107)	(712)
Resultat després d'impostos	2.201	(475)	87	282	2.095
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	2	55	33	20	110
Resultat atribuït al Grup	2.199	(530)	54	262	1.985

Negoci bancari i d'assegurances

El resultat assoleix els 2.199 milions d'euros, +32,8 % respecte de l'exercici 2017.

El ROTE del negoci, exclouent-ne aspectes singulars, se situa en el 12,3 %.

En milions d'euros	2018	2017	% var.	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS								
Marge d'interessos	4.682	4.603	1,6	1.179	1.181	1.175	1.147	1.148
Ingressos per dividends i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	217	191	13,5	36	74	55	52	35
Comissions netes	2.310	2.222	4,0	575	583	601	551	549
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	225	303	(25,8)	(46)	26	186	59	18
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança	551	472	16,7	132	137	144	138	118
Altres ingressos i despeses d'explotació	(351)	(212)	65,9	(198)	(25)	(107)	(21)	(202)
Marge Brut	7.634	7.579	0,7	1.678	1.976	2.054	1.926	1.666
Despeses d'administració i amortització recurrents	(4.063)	(3.926)	3,5	(1.033)	(1.017)	(1.012)	(1.001)	(981)
Despeses d'explotació extraordinàries		(4)						(1)
Marge d'explotació	3.571	3.649	(2,1)	645	959	1.042	925	684
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	3.571	3.653	(2,2)	645	959	1.042	925	685
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(264)	(865)	(69,5)	(145)	183	(142)	(160)	(185)
Altres dotacions a provisions	(234)	(741)	(68,3)	(99)	(38)	(52)	(45)	(117)
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres	(62)	154	(34)	(34)	(9)	(15)	(4)	(80)
Resultats abans d'impostos	3.011	2.197	37,1	367	1.095	833	716	302
Impost sobre Societats	(810)	(536)	50,7	(81)	(302)	(231)	(196)	(74)
Resultat després d'impostos	2.201	1.661	32,5	286	793	602	520	228
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	2	6	(40,9)		1	1		1
Resultat atribuït al Grup	2.199	1.655	32,8	286	792	601	520	227
DETALLS DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS								
MARGE D'INTERESSOS								
Diferencial de la clientela (%) ¹	2,28	2,19	0,09	2,28	2,27	2,28	2,29	2,19
COMISSIONS								
Comissions bancàries, valors i altres	1.328	1.352	(1,8)	334	335	348	311	314
Fons d'inversió, carteres i sicav's	506	446	13,9	126	131	133	116	119
Plans de pensions	216	206	5,5	55	54	50	57	60
Comercialització d'assegurances	260	218	18,7	60	63	70	67	56
Comissions netes	2.310	2.222	4,0	575	583	601	551	549
DESPESES D'ADMINISTRACIÓ I AMORTITZACIÓ								
Despeses de personal	(2.658)	(2.598)	2,3	(663)	(670)	(665)	(660)	(656)
Despeses generals	(1.104)	(1.000)	10,5	(290)	(273)	(274)	(267)	(258)
Amortitzacions	(301)	(328)	(8,2)	(80)	(74)	(73)	(74)	(67)
Despeses d'administració i amortització recurrents	(4.063)	(3.926)	3,5	(1.033)	(1.017)	(1.012)	(1.001)	(981)
Despeses extraordinàries		(4)						(1)
ALTRES INDICADORS								
ROTE ²	12,3%	10,6%	1,7	12,3%	12,2%	12,0%	12,0%	10,6%
Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries	53,2%	51,8%	1,4	53,2%	52,6%	52,3%	51,6%	51,8%
Cost del risc ³	0,13%	0,41%	(0,3)	0,13%	0,14%	0,32%	0,36%	0,41%
Clients	13,7	13,8	(0,6)	13,7	13,7	13,8	13,8	13,8
Empleats ¹	32.552	32.041	1,6	32.552	32.613	32.443	32.210	32.041
Oficines ^{1/4}	4.608	4.874	(5,5)	4.608	4.681	4.742	4.815	4.874
de les quals Retail	4.409	4.681	(5,8)	4.409	4.482	4.543	4.618	4.681
Terminals d'autoservei	9.425	9.427	(0,0)	9.425	9.422	9.411	9.394	9.427

(1) Les magnituds corresponen a CaixaBank, incloent-hi el negoci immobiliari non-core.

(2) La ràtio del 2018 exclou l'alliberament extraordinari de provisions del tercer trimestre (193 milions d'euros nets d'impostos). La ràtio del 2017 exclou: el resultat de la combinació de negoci de BPI durant el primer trimestre del 2017 (+256 milions d'euros), les prejubilacions del segon trimestre del 2017 (-212 milions d'euros nets d'impostos) i despeses extraordinàries netes d'impostos. Adicionalment, es dedueix el cupó de la part de l'emissió de l'AT1 assignada a aquest negoci.

(3) 0,26 % sense considerar l'alliberament extraordinari de provisions del tercer trimestre del 2018 (+275 milions d'euros aproximadament).

(4) No inclou sucursals a l'estranger ni oficines de representació.

En l'evolució interanual del resultat del negoci bancari i d'assegurances (+32,8 %) destaca:

- **El marge brut assoleix els 7.634 milions d'euros (+0,7 %)** recolzat en l'increment dels ingressos *core* (+3,5 %), que compensa menors ingressos respecte del 2017 derivats de l'acord amb Cecabank i guanys/pèrdues per actius i passius financers.
 - El **marge d'interessos, 4.682 milions d'euros, creix un 1,6 %** a causa, entre d'altres, de la millora en la rendibilitat del crèdit, la disminució del cost dels recursos de l'activitat minorista i els menors ingressos pel finançament a la resta de negocis. El diferencial de la clientela millora en 9 punts bàsics i se situa en el 2,28 %.
 - Els **ingressos per comissions assoleixen els 2.310 milions d'euros, +4,0 %** respecte de l'exercici 2017.
 - **Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres** disminueix un 25,8 % respecte del 2017.
 - **Ingressos i despeses emparats per contractes d'assegurança o reassegurança** creix fins als 551 milions d'euros (+16,7 %) després de la intensa activitat comercial.
- **Altres ingressos i despeses d'explotació** inclou en ambdós exercicis la contribució al Fons Únic de Resolució i al Fons de Garantia de Dipòsits. Addicionalment, l'exercici 2017 inclou l'impacte positiu derivat de l'acord assolit amb Cecabank (115 milions d'euros).
- Les **despeses d'administració i amortització recurrents** se situen en 4.063 milions d'euros, un +3,5 % en comparació del 2017.
- Les **pèrdues per deteriorament d'actius financers** es redueixen fins als -264 milions d'euros (-69,5 %), en part per l'alliberament extraordinari el 2018 de provisions a causa de la millora de la recuperabilitat de deute per 275 milions d'euros aproximadament i de dotacions singulars el 2017.
- **Altres dotacions a provisions** se situa en -234 milions d'euros. L'evolució interanual recull l'impacte de menors prejubilacions el 2018, que explica la major part de l'evolució.
- **Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres** inclou, el 2017, el resultat de la combinació de negocis de l'adquisició de BPI (256 milions d'euros), ja que es deriva d'una operació corporativa, i sanejaments per obsolescència d'actius en el quart trimestre.

Pel que fa a l'evolució trimestral, cal remarcar els aspectes següents:

- El **marge d'interessos** es manté (-0,2 %) respecte del tercer trimestre del 2018.
- Els **resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació** reflecteixen l'estacionalitat habitual durant el tercer trimestre dels resultats de SegurCaixa Adeslas, derivada d'una menor sinistralitat en el negoci de salut.
- Les **comissions** es redueixen un 1,4 % durant el trimestre i també es produeixen menors **guanys/pèrdues per actius i passius financers** amb impacte de l'evolució negativa dels mercats.
- **Altres ingressos i despeses d'explotació** recull, en el quart trimestre, la contribució al Fons de Garantia de Dipòsits (FGD) per import de 228 milions d'euros.
- Les **pèrdues per deteriorament d'actius financers** se situen en -145 milions d'euros en el trimestre. El tercer trimestre del 2018 recull l'alliberament extraordinari de provisions per valor de 275 milions d'euros, aproximadament.
- Les **altres dotacions a provisions** inclouen 53 milions d'euros associats a prejubilacions durant el quart trimestre.

Seguidament es presenten els indicadors d'activitat i qualitat de l'actiu el 31 de desembre del 2018:

- El **crèdit brut a la clientela se situa en 200.397 milions d'euros** (+0,2 % de variació anual) i la cartera sana creix un 1,4 % el 2018.
- Els **recursos de clients creixen un 2,7 % al llarg de l'any** i assoleixen els 329.308 milions d'euros.
- La **ràtio de morositat** es redueix fins al 4,4 % (-110 punts bàsics), amb una **ràtio de cobertura del 51 %**.

En milions d'euros	31.12.18	30.09.18	% var.	31.12.17	% var.
BALANÇ					
Actiu	345.122	342.423	0,8	335.945	2,7
Passiu	325.497	322.982	0,8	316.427	2,9
Capital assignat	20.437	20.254	0,9	19.540	4,6
CRÈDITS					
Crèdits a particulars	114.403	114.816	(0,4)	115.973	(1,4)
Compra habitatge	80.472	81.223	(0,9)	83.089	(3,1)
Altres finalitats	33.931	33.593	1,0	32.884	3,2
Crèdits a empreses	75.793	73.687	2,9	73.476	3,2
Sector productius ex-promotors	70.688	68.679	2,9	68.377	3,4
Promotors	5.105	5.008	1,9	5.099	0,1
Sector Públic	10.201	10.314	(1,1)	10.541	(3,2)
Crèdits a la clientela, brut	200.397	198.817	0,8	199.990	0,2
Del qual cartera sana	191.310	189.085	1,2	188.691	1,4
Del qual dubtós	9.087	9.732	(6,6)	11.299	(19,6)
Fons per a insolvències	(4.629)	(4.972)	(6,9)	(5.274)	(12,2)
Crèdits a la clientela, net	195.768	193.845	1,0	194.716	0,5
Riscos contingents	12.719	11.917	6,7	12.162	4,6
RECURSOS					
Recursos de l'activitat de clients	182.862	181.934	0,5	175.850	4,0
Estalvi a la vista	160.851	159.119	1,1	146.652	9,7
Estalvi a termini	22.011	22.815	(3,5)	27.153	(18,9)
Passius subordinats retail				2.045	
Passius per contractes d'assegurances	52.383	52.032	0,7	49.965	4,8
Cessió temporal d'actius i altres	2.044	3.248	(37,1)	955	
Recursos de balanç	237.289	237.214	0,0	226.770	4,6
Fons d'inversió, carteres i Sicav's	59.455	63.384	(6,2)	60.850	(2,3)
Plans de pensions	29.408	30.425	(3,3)	29.668	(0,9)
Actius sota gestió	88.863	93.809	(5,3)	90.518	(1,8)
Altres comptes	3.156	3.506	(10,0)	3.213	(1,8)
Total recursos de clients	329.308	334.529	(1,6)	320.501	2,7
QUALITAT D'ACTIU					
Ràtio de morositat (%)	4,4%	4,7%	(0,3)	5,5%	(1,1)
Ràtio de cobertura de la morositat (%)	51%	51%	0,0	47%	4,0

Activitat asseguradora

El negoci bancari i d'assegurances inclou l'activitat desenvolupada per les companyies asseguradores del Grup, fonamentalment VidaCaixa d'Assegurances i Reassegurances i, des del desembre del 2017, BPI Vida e Pensões. Totes dues societats presenten una oferta especialitzada en assegurances de vida, pensions i assegurances generals, que es distribueixen a la mateixa base de clients del Grup.

Seguidament es mostra el resultat de les **companyies asseguradores, que se situa en 663 milions d'euros, un 4,5 % més que l'any anterior:**

En milions d'euros	2018	2017	% var. interanual	4T18	3T18	2T18	1T18
Marge d'interessos	305	306	(0,2)	78	78	77	72
Ingressos per dividends i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	171	156	9,7	28	64	38	41
Comissions netes	(124)	(103)	20,1	(12)	(33)	(39)	(40)
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	1	64	(98,4)				1
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança	551	472	16,7	132	137	144	138
Altres ingressos i despeses d'explotació	51	31	59,3	45	4		2
Marge Brut	955	926	3,2	271	250	220	214
Despeses d'administració i amortització recurrents	(108)	(114)	(5,6)	(27)	(26)	(28)	(27)
Marge d'explotació	847	812	4,4	244	224	192	187
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	1			1			
Altres dotacions a provisions							
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	1			1			
Resultats abans d'impostos	849	812	4,7	246	224	192	187
Impost sobre Societats	(186)	(178)	5,1	(50)	(47)	(46)	(43)
Resultat després d'impostos	663	634	4,5	196	177	146	144
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres							
Resultat atribuït al Grup	663	634	4,5	196	177	146	144

- El **marge d'interessos** inclou el marge dels productes de vida estalvi, que es manté estable entre exercicis.
 - Els **resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació** reflecteixen l'aportació procedent de SegurCaixa Adeslas, participada en un 49,9 % per VidaCaixa, que creix un 9,7 % durant l'any. En l'evolució trimestral incideix l'estacionalitat del tercer trimestre per menor sinistralitat del negoci de salut.
 - L'epígraf de **comissions**¹ és el net de:
 - Les comissions rebudes per VidaCaixa per la gestió d'*unit links* i plans de pensions.
 - Les comissions abonades des de les companyies asseguradores a les entitats bancàries del Grup per la comercialització dels seus productes.
- En l'evolució interanual d'aquest epígraf incideix essencialment l'increment de les comissions pagades a la xarxa comercial després d'una major activitat.
- **Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres** incloïa el 2017 les plusvàlues obtingudes en la venda de títols de renda fixa per part de VidaCaixa.
 - Els **ingressos i les despeses emparats per contractes d'assegurances**, que reflecteixen el marge obtingut com a diferència entre les primes i la sinistralitat en els productes de vida risc, creixen un 16,7 % respecte del mateix període de l'exercici anterior, a causa, essencialment, del major volum gestionat d'assegurances de vida risc.

(1) Adicionalment, la xarxa comercial a Espanya rep comissions de SegurCaixa Adeslas per la distribució dels seus productes a la xarxa d'oficines, tot i que no s'inclouen al compte de resultats de l'activitat asseguradora ja que corresponen a l'activitat bancària exassegurances.

Negoci immobiliari *non-core*

El **negoci immobiliari *non-core*** ha generat un resultat negatiu de **-530 milions d'euros** el 2018, un exercici marcat per aspectes singulars, essencialment la recompra del 51 % del *servicer* immobiliari Servihabitat i la formalització de la venda del 80 % del negoci immobiliari a Lone Star.

En milions d'euros	2018	2017	% var.	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Marge d'interessos	(23)	(71)	(67,7)	(10)	(6)	(6)	(1)	(20)
Ingressos per dividends i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	3	32	(90,2)	1	(8)	7	3	10
Comissions netes	(7)	1		(2)	(2)	(2)	(1)	1
Guany/pèrdues per actius i passius financers i altres	(6)			(6)				
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança								
Altres ingressos i despeses d'explotació	(147)	(200)	(26,7)	(29)	3	(34)	(87)	(46)
Marge Brut	(180)	(238)	(24,7)	(46)	(13)	(35)	(86)	(55)
Despeses d'administració i amortització recurrents	(118)	(105)	12,4	(28)	(31)	(30)	(29)	(28)
Despeses d'explotació extraordinàries								
Marge d'explotació	(298)	(343)	(13,4)	(74)	(44)	(65)	(115)	(83)
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	(298)	(343)	(13,4)	(74)	(44)	(65)	(115)	(83)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	65	34	92,0	10	4	30	21	37
Altres dotacions a provisions	(240)	(172)	39,1	(47)	(7)	(181)	(5)	2
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres	(117)	6		(64)	(2)	(53)	2	(41)
Resultats abans d'impostos	(590)	(475)	23,7	(175)	(49)	(269)	(97)	(85)
Impost sobre Societats	115	155	(25,6)	51	12	22	30	33
Resultat després d'impostos	(475)	(320)	64,8	(124)	(37)	(247)	(67)	(52)
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	55			24	31			
Resultat atribuït al Grup	(530)	(320)	64,8	(148)	(68)	(247)	(67)	(52)

- El **marge d'interessos** engloba els ingressos financers derivats dels préstecs al promotor *non-core*, nets del cost de finançament dels actius immobiliaris. El 2018 la millora del marge d'interessos és deguda essencialment a la reducció del cost de finançament del negoci immobiliari, desenvolupat essencialment a través de BuildingCenter.
- L'evolució dels resultats d'**entitats valorades pel mètode de la participació** és deguda, entre d'altres, al registre del resultat de Servihabitat com a activitat interrompuda des de l'adquisició del 100 % fins a la venda del negoci immobiliari.
- L'epígraf d'**altres ingressos i despeses d'explotació** se situa en -147 milions d'euros (-26,7 %) i es redueix per l'eliminació en el consolidat dels costos de gestió i administració de la cartera d'immobles després de la presa de control de Servihabitat.
- L'evolució interanual positiva de les **pèrdues per deteriorament d'actius** és deguda a majors recuperacions.
- En l'evolució d'**altres dotacions a provisions** destaca en el segon trimestre del 2018 l'impacte de l'adquisició del *servicer* dels actius immobiliaris i el 2017 el sanejament de l'exposició a la Sareb.
- **Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres** (-117 milions d'euros) inclou els resultats obtinguts en la venda d'immobles i les dotacions derivades de la valoració dels actius. Recull, en el segon trimestre del 2018, el sanejament associat a l'operació de recompra de Servihabitat i, en el quart trimestre, el registre del resultat (incloent-hi despeses, impostos i altres costos) de la formalització de la venda del negoci immobiliari.
- **Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres** (-55 milions d'euros) recull el **resultat d'activitats interrompudes** corresponents a l'aportació de Servihabitat al consolidat.

El balanç del negoci immobiliari *non-core* es redueix un 50,2 % al llarg de l'any:

- El **crèdit a la clientela net** disminueix un 36,3 % durant l'any, derivat d'una gestió activa dels actius problemàtics.
- **Reducció de la cartera d'adjudicats nets disponibles per a la venda** fins als 740 milions d'euros (-5.138 milions d'euros el 2018).
- Els **adjudicats nets destinats al lloguer** se situen en 2.479 milions d'euros (-551 milions d'euros el 2018), amb una ràtio d'ocupació del 88 %.
- **Altres actius** augmenta durant el quart trimestre, entre d'altres, pel registre del valor comptable del 20 % de la participació a Coral Homes, SL després de la formalització de l'operació de venda de l'activitat immobiliària.

En milions d'euros	31.12.18	30.09.18	% var.	31.12.17	% var.
BALANÇ					
Actiu	5.737	10.338	(44,5)	11.530	(50,2)
Crèdits a la clientela, net	735	837	(12,2)	1.154	(36,3)
Resta d'actius	5.002	9.501	(47,4)	10.376	(51,8)
Immobles adjudicats disponibles per a la venda	740	5.346	(86,2)	5.878	(87,4)
Cartera en lloguer	2.479	2.763	(10,3)	3.030	(18,2)
Altres actius	1.783	1.392	28,1	1.468	21,5
Passiu	5.057	9.250	(45,3)	10.199	(50,4)
Dipòsits de clients	82	80	2,5	87	(5,7)
Altres passius	719	850	(15,4)	404	78,0
Finançament Intragrup	4.256	8.320	(48,8)	9.708	(56,2)
Capital assignat	680	1.088	(37,5)	1.331	(48,9)
ACTIVITAT					
Crèdits a la clientela, brut	1.020	1.255	(18,7)	1.750	(41,7)
Recursos de clients	87	85	2,4	94	(7,4)
Recursos de balanç	82	80	2,5	87	(5,7)
Actius sota gestió	5	5		7	(28,6)
QUALITAT D'ACTIU					
Ràtio de morositat (%)	66,0%	70,4%	(4,4)	76,2%	(10,2)
Ràtio de cobertura de la morositat (%)	41%	45%	(4,0)	42%	(1,0)

Negoci de participacions

El 2018 el negoci de participacions contribueix al Grup amb un resultat de 54 milions d'euros.

- Els ingressos per dividendes inclouen, en el segon trimestre del 2018 i 2017, 104 milions d'euros corresponents a Telefónica. Durant el quart trimestre del 2018 es recullen 23 milions d'euros del dividend meritat per la participació romanent a Repsol.
- Els **resultats de les entitats valorades pel mètode de la participació** estan marcats a escala interanual per la bona evolució del seu negoci i, en especial, per una contribució superior relacionada amb BFA, marcada per impactes extraordinaris en ambdós exercicis:

- Al gener del 2017, abans de la presa de control de BPI per part de CaixaBank, registre del resultat atribuït derivat de la venda per part de BPI del 2 % de la participació a BFA (-97 milions d'euros), un resultat originat principalment per la imputació d'ajustos de valoració per diferències de conversió al compte de resultats de BPI anteriorment reconegudes al seu patrimoni.

En el quart trimestre del 2017, registre de -68 milions d'euros (que inclouen resultats extraordinaris per import de -119 milions d'euros) associats, entre d'altres, a l'impacte estimat d'aplicar (d'acord amb la NIC 29) els efectes inflacionaris d'Angola als estats financers de BFA.

- El 2018, registre de 155 milions d'euros corresponents a impactes extraordinaris en resultats derivats, entre d'altres, de la devaluació de la divisa anglesa.
- El resultat net atribuït de BFA el 2018 després de deduir l'impacte de la reclassificació comptable, impostos i minoritaris se situa en 51 milions d'euros.

Els resultats atribuïts del quart trimestre es redueixen fins als 72 milions d'euros a causa, essencialment, de menors extraordinaris positius de BFA i de la no atribució dels resultats de Repsol.

- Els **guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres** inclouen la revaloració de Viacer¹ en el primer trimestre del 2018 i, en el segon trimestre, la cessió de dividendes compromesos en virtut de contractes de cobertura sobre participades associades.
- Els **guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres** inclouen durant el quart trimestre del 2018 -154 milions d'euros pel canvi en la classificació comptable de la participació a BFA.

Durant el tercer trimestre del 2018 es va registrar el resultat negatiu (-453 milions d'euros) derivat de l'acord de venda de la participació a Repsol.

(1) La revaloració al preu de venda de la participació de BPI a Viacer ha contribuït en 54 milions d'euros al resultat net atribuït.

En milions d'euros	2018	2017	% var.	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Marge d'interessos	(149)	(168)	(12,1)	(32)	(37)	(40)	(40)	(41)
Ingressos per dividendes	127	106	19,4	23		104		
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	619	310		72	151	182	214	(4)
Comissions netes								
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	11	(44)		1	(7)	(43)	60	(24)
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança								
Altres ingressos i despeses d'explotació								
Marge Brut	608	204		64	107	203	234	(69)
Despeses d'administració i amortització recurrents	(4)	(4)		(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
Despeses d'explotació extraordinàries								
Marge d'explotació	604	200		63	106	202	233	(70)
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	604	200		63	106	202	233	(70)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers								
Altres dotacions a provisions		4						4
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	(607)	5		(154)	(453)			5
Resultats abans d'impostos	(3)	209		(91)	(347)	202	233	(61)
Impost sobre Societats	90	49	82,8	77	5	6	2	27
Resultat després d'impostos	87	258	(65,8)	(14)	(342)	208	235	(34)
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	33	13		1	4	4	24	(10)
Resultat atribuït al Grup	54	245	(77,5)	(15)	(346)	204	211	(24)
ROTE ²	40,1%	15,7%	24,4	40,1%	35,7%	33,7%	30,2%	15,7%

(2) El ROTE exclou el 2018 l'impacte derivat de l'acord de venda de Repsol.

En milions d'euros	31.12.18	30.09.18	% var.	31.12.17	% var.
BALANÇ					
Actiu					
Participacions (VR amb canvis a OCI i associades) i altres	4.685	4.942	(5,2)	6.894	(32,0)
Passiu					
Finançament intragrup i altres passius	3.653	3.848	(5,1)	5.306	(31,2)
Capital assignat¹	1.032	1.069	(3,5)	1.499	(31,2)

(1) El capital assignat a BFA, BCI i Viacer es correspon amb el requerit en el subconsolidat de BPI per a aquestes participacions.

Informació adicional sobre BFA

En milions d'euros	2018	2017	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17	3T17	2T17	1T17
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	242	(3)	21	65	56	100	(68)	64	58	(57)
Sense extraordinaris ²	87	213	16	23	27	21	51	64	58	40
Extraordinaris ²	155	(216)	5	42	29	79	(119)			(97)
Guany/pèrdues en baixa d'actius i altres	(154)		(154)							
Altres	(7)		1	(2)		(6)				
Aportació de BFA abans d'impostos i minoritaris	81	(3)	(132)	63	56	94	(68)	64	58	(57)
Aportació neta atribuïda després d'impostos i minoritaris	51	(24)	(121)	54	46	72	(52)	49	44	(65)
Altres impactes nets d'impostos al patrimoni net del Grup³	(85)	163	142	(61)	(34)	(132)	80			83

(2) En el primer trimestre del 2017, abans de la presa de control de BPI, inclou el registre del resultat atribuït derivat de la venda per part de BPI del 2 % de la participació a BFA (-97 milions d'euros), originat principalment per la imputació d'ajustos de valoració per diferències de conversió, reconeguts anteriorment en patrimoni.

En el quart trimestre del 2017 inclou -76 milions d'euros corresponents a l'impacte estimat d'aplicar, d'acord amb la NIC 29, els efectes inflacionaris d'Angola acumulats de l'any als estats financers de BFA.

El 2018 el resultat extraordinari procedeix principalment de la devaluació de la divisa anglesa. L'impacte derivat de la inflació el 2018 s'ha considerat part del resultat no extraordinari generat per BFA.

(3) En el primer trimestre del 2017, import corresponent a la transferència a resultats dels ajustos de valoració per diferències de conversió en el moment de la venda per part de BPI del 2 % de la participació a BFA.

En el quart trimestre del 2017 correspon, essencialment, als 76 milions d'euros bruts pels efectes inflacionaris d'Angola.

En l'exercici 2018 inclou, entre d'altres, l'impacte de la devaluació de la divisa anglesa.

Durant el quart trimestre del 2018 s'ha tornat a estimar la influència significativa del Grup en la participació a BFA fent el canvi de classificació comptable d'aquesta participació, derivat del qual s'han transferit a resultats -142 milions d'euros corresponents a ajustos de valoració prèviament reconeguts en patrimoni.

BPI

La contribució a resultats del negoci bancari de BPI assoleix els 262 milions d'euros (104 milions d'euros en l'exercici 2017, afectat pel registre de despeses extraordinàries).

En l'evolució dels resultats¹ destaca:

- El **marge d'explotació sense despeses extraordinàries** augmenta un 4,1 % interanual, impulsat pel creixement del marge brut del 4,0 %, superior a l'increment del 3,9 % de les **despeses d'administració i amortització recurrents**.
- Les **pèrdues per deteriorament d'actius financers** recullen, durant el quart trimestre del 2018, un impacte positiu de 78 milions d'euros per la revisió de la pèrdua esperada associada als ajustos per risc de crèdit realitzats en el marc de l'adquisició de BPI al febrer del 2017.
- Els **guanys/pèrdues en baixa d'actius** recullen, en el tercer trimestre del 2018, el resultat derivat de l'esmentada venda del negoci d'adquirença (+58 milions d'euros).

El ROTE del negoci, excloent-ne aspectes singulars², se situa en el 7,8 %.

(1) Per a la correcta interpretació de l'evolució interanual s'ha de tenir en compte que les xifres del 2017 consideren els resultats des de la integració al febrer. Així mateix, BPI ha transferit diversos negocis a CaixaBank, per la qual cosa es deixen de reconèixer a partir de l'1 de gener del 2018 els resultats de BPI Vida e Pensões, a partir del mes d'abril els corresponents a BPI Gestão de Activos i BPI Global Investment Fund i a partir del novembre els del negoci de targetes.

En milions d'euros	2018	2017	% var.	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
COMPTA DE PÈRDUES I GUANYS								
Marge d'interessos	397	382	4,2	99	101	100	97	109
Ingressos per dividends i resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	6	14	(57,5)	(7)	6	5	2	(2)
Comissions netes	280	276	1,7	72	64	69	75	82
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	48	23		6	11	14	17	1
Ingressos i despeses emparats per contracte d'assegurança o reassegurança								
Altres ingressos i despeses d'explotació	(26)	(18)	43,9		(5)	(18)	(3)	(1)
Marge Brut	705	677	4,0	170	177	170	188	189
Despeses d'administració i amortització recurrents	(449)	(432)	3,9	(106)	(113)	(112)	(118)	(114)
Despeses d'explotació extraordinàries	(24)	(106)		(13)	(3)	(5)	(3)	
Marge d'explotació	232	139	65,7	51	61	53	67	75
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	256	245	4,1	64	64	58	70	75
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	102	32		88	11	3		7
Altres dotacions a provisions	4	(3)		3	1			(1)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	51	(1)		(6)	57			(1)
Resultats abans d'impostos	389	167		136	130	56	67	80
Impost sobre Societats	(107)	(46)		(39)	(34)	(16)	(18)	(28)
Resultat després d'impostos	282	121		97	96	40	49	52
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	20	17	17,6	3	4	4	9	7
Resultat atribuït al Grup	262	104		94	92	36	40	45
DETALLS DEL COMPTA DE PÈRDUES I GUANYS								
MARGE D'INTERESSOS								
Diferencial de la clientela (%)	1,82	1,84	(0,02)	1,79	1,84	1,84	1,83	1,84
COMISSIONS								
Comissions bancàries, valors i altres	167	168	0,2	43	38	43	43	48
Fons d'inversió, carteres i sicav's	46	45	0,4	11	10	9	16	15
Plans de pensions	1	7	(90,5)	1				2
Comercialització d'assegurances	66	56	20,0	17	16	17	16	17
Comissions netes	280	276	1,7	72	64	69	75	82
DESPESES D'ADMINISTRACIÓ I AMORTITZACIÓ								
Despeses de personal	(254)	(245)	4,0	(71)	(62)	(58)	(63)	(66)
Despeses generals	(158)	(151)	4,6	(26)	(41)	(44)	(47)	(38)
Amortitzacions	(37)	(36)	1,0	(9)	(10)	(10)	(8)	(10)
Despeses d'administració i amortització recurrents	(449)	(432)	3,9	(106)	(113)	(112)	(118)	(114)
Despeses extraordinàries	(24)	(106)		(13)	(3)	(5)	(3)	
ALTRES INDICADORS								
ROTE ²	7,8%	9,8%	(2,0)	7,8%	8,2%	9,0%	9,5%	9,8%
Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries	63,7%	63,8%	(0,1)	63,7%	63,1%	62,5%	63,4%	63,8%
Clients	1,9	1,9	(0,8)	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Empleats	4.888	4.931	(0,9)	4.888	4.898	4.843	4.897	4.931
Oficines	495	505	(2,0)	495	495	497	503	505

(2) ROTE a dotze mesos sense aspectes singulars nets atribuïts: resultat de la venda del negoci d'adquirença de BPI a Comercia Global Payments (40 milions d'euros); revisió en el quart trimestre del 2018, pel pas del temps, de la pèrdua esperada associada als ajustos per risc de crèdit realitzats en el marc de l'adquisició de BPI al febrer del 2017 (57 milions d'euros); despeses extraordinàries; i resultat net dels negocis la venda dels quals s'ha materialitzat amb CaixaBank (2 milions d'euros).

El balanç de BPI creix un 3,4 % durant el trimestre (+7,8 % al llarg de l'any):

- El crèdit brut a la clientela assoleix els 23.276 milions d'euros, -0,5 % en el trimestre. En l'evolució trimestral impacta la venda del negoci de targetes a CaixaBank (154 milions d'euros).
- Els recursos de clients se situen en 29.087 milions d'euros, un augment del 0,3 % respecte del trimestre anterior recolzat en els recursos en balanç (+2,7 %), mentre que els actius sota gestió estan impactats per l'evolució dels mercats (-8,0 % en el trimestre).
- La ràtio de morositat de BPI disminueix fins al 4,2 % (-0,9 punts percentuals l'any) d'acord amb els criteris de classificació de dubtosos del Grup CaixaBank.
- La ràtio de cobertura de dubtosos inclou les provisions constituïdes per CaixaBank en la combinació de negocis i se situa en el 87 %. L'evolució trimestral (-5 punts percentuals) és deguda a l'esmentada revisió de les provisions associades a la combinació de negocis.

En milions d'euros	31.12.18	30.09.18	% var.	31.12.17	% var.
BALANÇ					
Actiu	31.078	30.048	3,4	28.817	7,8
Passiu	28.357	27.318	3,8	26.571	6,7
Capital assignat	2.687	2.693	(0,2)	1.834	46,5
CRÈDITS					
Crèdits a particulars	12.643	12.785	(1,1)	12.517	1,0
Compra habitatge	11.170	11.233	(0,6)	11.098	0,6
Altres finalitats	1.473	1.552	(5,1)	1.419	3,8
Crèdits a empreses	8.972	8.930	0,5	8.237	8,9
Sector productiu ex-promotors	8.268	8.284	(0,2)	7.985	3,5
Promotors	704	646	9,0	252	
Sector Públic	1.661	1.678	(1,0)	1.457	14,0
Crèdits a la clientela, brut	23.276	23.393	(0,5)	22.211	4,8
Del qual cartera sana	22.326	22.404	(0,3)	21.095	5,8
Del qual dubtós	950	989	(3,9)	1.116	(14,9)
Fons per a insolvències	(814)	(906)	(10,2)	(962)	(15,4)
Crèdits a la clientela, net	22.462	22.487	(0,1)	21.249	5,7
Riscos contingents	1.636	1.628	0,5	1.573	4,0
RECURSOS					
Recursos de l'activitat de clients	22.036	21.459	2,7	20.674	6,6
Estalvi a la vista	13.334	12.823	4,0	12.054	10,6
Estalvi a termini	8.702	8.636	0,8	8.619	1,0
Passius subordinats retail				1	
Cessió temporal d'actius i altres	16	15	6,7	13	23,1
Recursos de balanç	22.052	21.474	2,7	20.687	6,6
Fons d'inversió, carteres i Sicav's ¹	5.083	5.524	(8,0)	6.026	(15,6)
Actius sota gestió	5.083	5.524	(8,0)	6.026	(15,6)
Altres comptes	1.952	2.009	(2,8)	2.150	(9,2)
Total recursos de clients	29.087	29.007	0,3	28.863	0,8
Promemoria					
Contractes d'assegurances comercialitzats ²	4.120	4.162	(1,0)	4.124	(0,1)
QUALITAT D'ACTIU					
Ràtio de morositat (%)	4,2%	4,3%	(0,1)	5,1%	(0,9)
Ràtio de cobertura de la morositat (%)	87%	92%	(5,0)	87%	

(1) Aquest epígraf inclou el saldo en fons d'inversió gestionats per BPI Gestão de Activos i BPI Global Investment Fund, actualment propietat de CaixaBank Asset Management, la comercialització dels quals encara és portada a terme per BPI.

(2) Corresponen a les assegurances de BPI Vida e Pensões que societàriament depenen de VidaCaixa, i que es registren en el negoci bancari i d'assegurances, però que són comercialitzades per BPI.

L'Acció CaixaBank

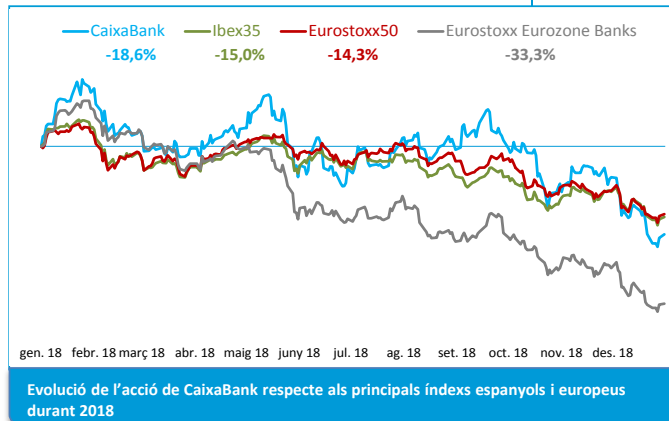
- La **cotització de CaixaBank** va tancar el 31 de desembre del 2018 en **3,164 euros per acció**, amb una baixada del 18,6 % al llarg de l'any, acusant principalment la caiguda dels mercats durant l'últim trimestre de l'any, en què va cedir un 19,7 %. Amb tot, l'evolució anual ha estat sensiblement millor que la del

selectiu bancari europeu SX7E, que va cedir un -33,3 % (-18,3 % en el quart trimestre del 2018) i la de l'IBEX Bancs, que va caure un -28,7 % al llarg de l'any (-14,2 % en l'últim trimestre). Tant l'Euro Stoxx 50 (-14,3 % el 2018,

-11,7 % en l'últim trimestre) com l'IBEX 35 (-15,0 % el 2018, -9,0 % en el quart trimestre) van acusar la volatilitat dels valors bancaris durant el període.

- Durant el quart trimestre del 2018, el **volum de negociació de l'acció de CaixaBank** en euros va ser un 4,6 % superior al del trimestre anterior i un 23,4 % inferior al valor negociat en el quart trimestre del 2017.

Al seu torn, el nombre de títols negociats també va augmentar un 14,3 % respecte del tercer trimestre del 2018, mentre que va disminuir un 15,2 % respecte del quart trimestre del 2017. En el còmput anual, el 2018 tanca amb un volum negociat inferior al de l'any 2017: -17,1 % en euros i -15,2 % en nombre de títols.



Principals indicadors de l'acció de CaixaBank

	31.12.18
Capitalització borsària (MM€)	18.916
Nombre d'accions en circulació ¹	5.978.625
Cotització (€/acció)	
Cotització a l'inici del període (29.12.17)	3,889
Cotització a tancament del període (31.12.18)	3,164
Cotització màxima ²	4,440
Cotització mínima ²	3,061
Volum de negociació de 2018 (títols, excloent operacions especials en milers)	
Volum diari màxim	57.592
Volum diari mínim	4.569
Volum diari mitjà	13.676
Ràtios borsaris	
Benefici atribuït al Grup (MM€) (12 mesos)	1.902
Nombre mitjà d'accions (12 mesos) ¹	5.978.527
Benefici net atribuït per acció (BPA) (€/acció)	0,32
Patrimoni net excloent minoritaris (MM€)	24.029
Nombre d'accions a 31.12.18 ¹	5.978.625
Valor teòric comptable (€/acció)	4,02
Patrimoni net excloent minoritaris tangible (MM€)	19.755
Nombre d'accions a 31.12.18 ¹	5.978.625
Valor teòric comptable tangible (€/acció)	3,30
PER (Preu / Beneficis; vegades)	9,95
P/VC tangible (valor cotització s/valor comptable tangible)	0,96
Rendibilitat per dividend³	4,74%

(1) Nombre d'accions en milers excloent-ne autocartera.

(2) Cotització al tancament de la sessió.

(3) Es calcula dividint la remuneració dels últims dotze mesos (0,15 euros/acció) entre el preu de tancament del període (3,164 euros/acció).

Remuneració a l'accionista corresponent a l'exercici 2018

- El 22 de febrer del 2018, el Consell d'Administració de CaixaBank va informar sobre la intenció, de conformitat amb la política de dividendes, de remunerar els accionistes distribuint un import en efectiu igual o superior al 50 % del resultat net consolidat, mitjançant el pagament de dos dividendes en efectiu amb periodicitat semestral.
- El 5 de novembre del 2018 es va fer efectiva la remuneració corresponent al primer pagament de dividendes a càrrec del resultat de l'exercici 2018, que va ser de 7 cèntims d'euro per acció en efectiu.
- El 31 de gener del 2019 el Consell d'Administració ha informat sobre la intenció de proposar a la Junta General d'Accionistes el pagament d'un dividend complementari de 10 cèntims per acció en efectiu a càrrec del resultat de l'exercici 2018.
- Els dos pagaments indicats anteriorment representarien un 51 % del resultat de l'exercici 2018, en línia amb el Pla Estratègic.

Fets rellevants de l'exercici 2018

Adquisició d'accions de Banco BPI

El 6 de maig del 2018 CaixaBank va comunicar l'acord d'adquirir de societats del Grup Allianz accions representatives d'un 8,425 % del capital social de Banco BPI. El preu de compra total per aquesta adquisició va ser de 177.979.336 euros, corresponents a un preu d'1,45 euros per acció.

CaixaBank va informar en la mateixa data la seva intenció de sol·licitar la convocatòria d'una Junta General d'Accionistes de Banco BPI per decidir l'exclusió de cotització de Banco BPI, oferint a tots els accionistes que no votessin a favor de l'exclusió la compra de les seves accions pel preu d'1,45 euros per acció. La Junta General va aprovar l'exclusió de cotització el 29 de juny del 2018.

La CMVM (*Comissão do Mercado de Valores Mobiliários*) va decidir posteriorment que el preu ofert havia de ser revisat per un auditor independent. L'auditor independent va fixar el preu mínim de l'oferta de compra de CaixaBank en 1,47 euros per acció. El 14 de desembre la CMVM va aprovar l'exclusió de cotització de Banco BPI.

El 27 de desembre CaixaBank va exercir el dret de compra forçosa de totes les accions de què no era titular (*squeeze out*). La participació consolidada de Banco BPI als estats financers de CaixaBank al tancament de l'exercici és del 100 %.

Amortització anticipada d'obligacions subordinades

D'acord amb el fet rellevant publicat el 4 de juny del 2018, CaixaBank va informar que el 8 de juny del 2018 procediria a l'amortització total anticipada del saldo nominal viu de la denominada "emissió d'obligacions subordinades sèrie I/2012" amb saldo viu de 2.072,3 milions d'euros. El preu d'amortització va ser el 100 % del saldo nominal viu més, en cas procedent, el cupó meritat i no pagat.

Així mateix, i d'acord amb el fet rellevant publicat el 14 de setembre del 2018, CaixaBank va informar que el 14 de novembre del 2018 procediria a l'amortització total anticipada del saldo nominal viu de l'"emissió d'obligacions subordinades CaixaBank, SA sèrie 1/2013" per un import nominal de 750 milions d'euros. El preu d'amortització va ser el 100 % del saldo nominal viu de l'emissió, i també es va abonar, quan era procedent, el cupó meritat i no pagat.

Adquisició del 51 % del capital social de Servi habitat

El 8 de juny del 2018 CaixaBank va informar que havia arribat a un acord amb la societat SH Findel, SARL (societat controlada per TPG Sixth Street Partners) per comprar el 51 % del capital social de Servi habitat Servicios Inmobiliarios, SL per un preu de 176,5 milions d'euros. Aquesta operació va obtenir les autoritzacions pertinents i el seu *closing* va tenir lloc el 13 de juliol del 2018.

La recompra del 51 % de Servi habitat ha tingut un impacte negatiu de -15 punts bàsics a la ràtio CET1 *fully loaded* i de -204 milions d'euros al compte de resultats del 2018. En els propers anys s'espera que generi un impacte positiu al compte de resultats d'aproximadament 45 milions d'euros anuals.

Acord de venda del 80 % del negoci immobiliari

El 28 de juny del 2018 CaixaBank va acordar vendre el 80 % del seu negoci immobiliari a una companyia propietat dels fons Lone Star Fund X i Lone Star Real Estate Fund V.

El negoci immobiliari que vendria a Lone Star comprenia principalment la cartera d'actius immobiliaris disponibles per a la venda el 31 d'octubre del 2017 i el 100 % del capital social de Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL. El valor brut dels actius immobiliaris el 31 d'octubre del 2017 era de prop de 12.800 milions d'euros (i un valor net comptable aproximat de 6.700 milions d'euros).

CaixaBank havia d'aportar el negoci immobiliari a una nova companyia de la qual posteriorment vendria el 80 % a Lone Star, retenint-ne una participació del 20 %. La valoració inicial atribuïda en l'operació al 100 % del negoci immobiliari va assolir aproximadament els 7.000 milions d'euros.

Com a part de l'operació, Servihabitat continuarà prestant el *servicing* als actius immobiliaris del Grup CaixaBank durant un període de cinc anys en virtut d'un nou contracte que permetrà a CaixaBank d'assolir un major grau de flexibilitat i eficiència, incloent-hi la reducció de costos i els estalvis anunciats amb la recompra del 51 % de Servihabitat.

Els estalvis de costos que s'aconseguiran a través de l'operació s'estimen en 550 milions d'euros abans d'impostos durant els tres anys següents (2019-2021), incloent-hi el nou contracte de *servicing* amb Servihabitat.

Després de l'obtenció de les autoritzacions pertinents, el 20 de desembre del 2018 s'ha formalitzat l'operació anunciada.

El preu inicial per la venda del 80 % del capital social de la nova companyia (Coral Homes, SL) ha estat de 3.974 milions d'euros, que es correspon amb una valoració pel 100 % de la companyia de 4.967,5 milions d'euros. El preu inicial s'ajustarà a l'alça o a la baixa al llarg dels propers mesos en funció d'una sèrie de variables habituals en aquest tipus d'operacions.

Així mateix, CaixaBank i altres societats del Grup han signat un contracte de *servicing* dels seus actius immobiliaris, presents i futurs, amb Servihabitat per un període de cinc anys.

Finalment l'impacte global de l'operació (incloent-hi, despeses, impostos i altres costos) ha estat de -48 milions d'euros nets d'impostos i +14 punts bàsics en la ràtio CET1 *fully loaded*.

Acord de venda de la participació a Repsol

El 20 de setembre del 2018 el Consell d'Administració va acordar vendre la participació accionarial de CaixaBank a Repsol, SA mitjançant un programa de vendes que es portarà a terme de la manera següent:

- a) Liquidació anticipada durant el setembre del 2018 dels dos contractes de permuta de renda variable *equity swap* existents sobre 30.547.921 (1,91 %) i 43.074.196 (2,70 %) accions a 15,39 € i 15,55 €, respectivament.
- b) La posició restant de 75.789.715 accions (4,75 %) va passar a comptabilitzar-se com a "Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global" i les fluctuacions es van recollir a l'epígraf esmentat. Es preveu que el programa de vendes per a aquestes accions finalitzi abans del primer trimestre del 2019. Les vendes es limitaran diàriament a un màxim del 15 % del volum negociat durant el dia. El nombre d'accions venudes dependrà de les condicions del mercat i d'una cotització que assegurï que els ingressos obtinguts representin un valor raonable per als accionistes de CaixaBank, entre altres condicions.

Com a conseqüència d'aquesta operació, el compte de resultats del tercer trimestre del 2018 inclou un resultat negatiu de 453 milions d'euros. Així mateix, i una vegada conclòs el programa de vendes, s'estima que l'impacte en la ràtio CET1 *fully loaded* serà neutre.

Modificació de l'acord d'integració amb Banca Cívica

El 29 d'octubre del 2018 CaixaBank va informar que totes les parts han subscrit les modificacions de l'Acord d'integració entre CaixaBank i Banca Cívica, SA i del Pacte d'accionistes de CaixaBank, el primer dels quals va ser subscrit el 26 de març del 2012 per la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", CaixaBank, SA, Banca Cívica, SA i les caixes d'estalvis que en el seu moment van constituir Banca Cívica, SA, i el segon dels quals va ser subscrit l'1 d'agost del 2012 per la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" i les caixes d'estalvis que van constituir Banca Cívica, SA.

La modificació dels acords esmentats té per objecte principal aclarir-ne el contingut pel que fa a determinats compromisos assumits per la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa" per acomplir les condicions aprovades al març del 2016 pel Consell de Supervisió del Banc Central Europeu per a la desconsolidació a efectes prudencials de Criteriacaixa, SAU a CaixaBank, l'acompliment de les quals va suposar una reducció de la participació de la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa" i la consegüent pèrdua de control de CaixaBank.

Resultats de l'exercici de resistència sobre el sector bancari europeu

El Grup CaixaBank ha participat en l'exercici de resistència sobre el sector bancari europeu de l'any 2018, coordinat per l'Autoritat Bancària Europea i supervisat pel Banc Central Europeu. L'exercici fa servir dades amb data de referència 31 de desembre del 2017 i comprèn un període de tres anys (2018-2020) en dos escenaris, base i advers. Els resultats obtinguts són els següents:

- En l'escenari advers, la ràtio CET1 *fully loaded* el 31 de desembre del 2020 disminueix 239 punts bàsics, des de l'11,50 % fins al 9,11 %, després de la primera aplicació de la normativa IFRS9 el 31 de desembre del 2017. En aquest mateix escenari, la ràtio CET1 reguladora és igualment del 9,11 %, des del 12,54 % inicial després de la primera aplicació de la normativa IFRS9, la qual cosa suposa un decrement de 343 punts bàsics.
- En l'escenari base, la ràtio CET1 *fully loaded* el 31 de desembre del 2020 augmenta en 210 punts bàsics fins al 13,60 % i la ràtio CET1 reguladora creix en 106 punts bàsics.

[Annexos]

Informació sobre participades

Principals participades el 31 de desembre del 2018:

CaixaBank	%	Negoci assignat
Telefónica	5,00%	Participacions
Erste Group Bank	9,92%	Participacions
Repsol ¹	3,66%	Participacions
SegurCaixa Adeslas	49,92%	Bancari i assegurances
Comercia Global Payments	49,00%	Bancari i assegurances
Coral Homes	20,00%	Immobiliari non-core
Sareb	12,24%	Immobiliari non-core
BPI	100%	BPI
BFA	48,10%	Participacions
Banco Comercial e de Investimentos (BCI)	35,67%	Participacions

(1) 3,59 % al gener del 2019, després de formalitzar-se l'últim *scrip dividend* al qual s'ha acudit en efectiu.

Informació sobre finançament destinat a l'adquisició d'habitatge i al sector promotor de CaixaBank

Finançament a les llars destinat a l'adquisició d'habitatge

Evolució del finançament a les llars destinat a l'adquisició d'habitatge

En milions d'euros	31.12.17	30.09.18	31.12.18
Sense garantia hipotecària	762	768	751
del qual: dubtós	10	7	7
Amb garantia hipotecària	82.327	80.455	79.721
del qual: dubtós	3.465	3.185	3.045
Total	83.089	81.223	80.472

Distribució segons percentatge de *loan to value*²

En milions d'euros	31.12.18					TOTAL
	LTV ≤ 40%	40% < LTV ≤ 60%	60% < LTV ≤ 80%	80 < LTV ≤ 100%	LTV > 100%	
Import brut	21.386	30.033	20.669	4.275	3.358	79.721
del qual: dubtós	222	409	587	585	1.242	3.045

(2) *Loan to value* calculat partint de les últimes taxacions disponibles d'acord amb els criteris establerts a la Circular 4/2016.

Finançament al sector promotor

Evolució del finançament al sector promotor¹

En milions d'euros	31.12.18	% pes	30.09.18	% pes	31.12.17	% pes
Sense garantia hipotecària	477	7,9	580	9,3	813	11,9
Amb garantia hipotecària	5.527	92,1	5.662	90,7	6.016	88,1
Edificis acabats	3.774	62,9	3.878	62,1	4.336	63,5
Habitatge	2.556	42,6	2.672	42,8	2.811	41,2
Resta	1.218	20,3	1.206	19,3	1.525	22,3
Edificis en construcció	1.185	19,7	1.156	18,5	931	13,6
Habitatge	1.056	17,6	1.037	16,6	840	12,3
Resta	129	2,1	119	1,9	91	1,2
Sòl	568	9,5	628	10,1	749	11,0
Terrenys urbanitzats	346	5,8	378	6,1	422	6,2
Resta de sòl	222	3,7	250	4,0	326	4,7
Total	6.004	100,0	6.242	100,0	6.830	100,0

(1) D'acord amb el que estableix la Circular 5/2011 del Banc d'Espanya, la informació de transparència relativa al finançament al sector promotor correspon a l'activitat a Espanya.

Dubtosos i cobertura del risc promotor²

En milions d'euros	31.12.18		30.09.18		31.12.17	
	Dubtosos	Cobertura % ³	Dubtosos	Cobertura % ³	Dubtosos	Cobertura % ³
Sense garantia hipotecària	88	85	105	83	137	83
Amb garantia hipotecària	775	44	969	44	1.344	40
Edificis acabats	639	37	736	36	970	31
Habitatge	353	37	403	32	529	29
Resta	286	38	333	41	441	34
Edificis en construcció	42	79	41	64	43	45
Habitatge	35	88	33	72	33	51
Resta	7	35	8	34	10	23
Sòl	94	77	192	72	331	64
Terrenys urbanitzats	55	59	118	73	185	70
Resta de sòl	39	103	74	70	146	55
Total	863	48	1.074	48	1.481	44

(2) L'excés sobre el valor de la garantia real de la cartera amb garantia hipotecària dubtosa el 31 de desembre del 2018, el 30 de setembre del 2018 i el 31 de desembre del 2017 assoleix els 354, 482 i 602 milions d'euros, respectivament.

(3) Quocient entre la totalitat de fons de deteriorament del segment promotor i els deutors dubtosos del segment esmentat.

Ràtings

Agència	Llarg Termini ⁴	Curt Termini	Perspectiva	Data última revisió	Rating cèdules hipotecàries
S&P Global	BBB+	A-2	Estable	06.04.2018	AA-
Fitch	BBB+	F2	Estable	08.10.2018	
Moody's	Baa1	P-2	Estable	01.08.2018	Aa1
DBRS	A	R-1 (low)	Estable	12.04.2018	AAA

(4) Correspon al ràting assignat al deute sènior preferent a llarg termini de CaixaBank.

Adicionalment a la informació financera, elaborada d'acord amb les Normes internacionals d'informació financera (NIIF), aquest document inclou determinades mesures alternatives del rendiment (MAR), segons la definició de les Directrius sobre mesures alternatives del rendiment publicades per l'European Securities and Markets Authority el 30 de juny del 2015 (ESMA/2015/1057, Directrius ESMA). CaixaBank fa servir determinades MAR, que no han estat auditades, amb l'objectiu que contribueixin a una millor comprensió de l'evolució financera de la companyia. Aquestes mesures s'han de considerar com a informació addicional i en cap cas no substitueixen la informació financera elaborada d'acord amb les NIIF. Així mateix, la manera en què el Grup defineix i calcula aquestes mesures pot diferir d'altres mesures similars calculades per altres companyies i, per tant, podrien no ser comparables.

Les Directrius ESMA defineixen les MAR com una mesura financera del rendiment financer passat o futur, de la situació financera o dels fluxos d'efectiu, excepte una mesura financera definida o detallada en el marc de la informació financera aplicable.

Seguint les recomanacions de les directrius esmentades, s'adjunta tot seguit el detall de les MAR utilitzades i la conciliació de determinats indicadors de gestió amb els indicadors presentats als estats financers consolidats NIIF.

Mesures alternatives de rendiment del Grup

1- Rendibilitat i eficiència:

a) Diferencial de la clientela:

Explicació: diferència entre:

- Tipus mitjà del rendiment de la cartera de crèdits (que s'obté com el quocient entre els ingressos del trimestre anualitzats de la cartera de crèdit i el saldo mitjà de la cartera de crèdit net del període estanc, trimestral), i
- Tipus mitjà dels recursos de l'activitat minorista (que s'obté com el quocient entre els costos del trimestre anualitzats dels recursos de l'activitat minorista i el seu saldo mitjà del període estanc, trimestral, excloent-ne els passius subordinats).

Rellevància del seu ús: permet el seguiment del diferencial entre ingressos i despeses per interessos de clients.

	4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Numerador Ingressos del trimestre anualitzats cartera de crèdit	4.594	4.741	4.741	4.721	4.741
Denominador Saldo mitjà de la cartera crèdit net	209.451	207.592	208.857	208.805	208.608
(a) Tipus mitjà rendiment cartera creditícia (%)	2,19	2,28	2,27	2,26	2,27
Numerador Costos del trimestre anualitzats recursos minoristes en balanç	63	69	72	71	79
Denominador Saldo mitjà recursos minoristes en balanç	187.178	190.216	198.910	204.189	203.366
(b) Tipus mitjà cost dipòsits minoristes (%)	0,03	0,04	0,04	0,04	0,04
Diferencial de la clientela (%) (a - b)	2,16	2,24	2,23	2,22	2,23

b) Diferencial de balanç:

Explicació: diferència entre:

- Tipus mitjà del rendiment dels actius (que s'obté com el quocient entre els ingressos per interessos del trimestre anualitzats i els actius totals mitjans del període estanc, trimestral), i
- Tipus mitjà del cost dels recursos (que s'obté com el quocient entre les despeses per interessos del trimestre anualitzades i els recursos totals mitjans del període estanc, trimestral).

Rellevància del seu ús: permet el seguiment del diferencial entre els ingressos i les despeses per interessos que generen dels actius i passius del balanç del Grup.

		4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Numerador	Ingressos financers del trimestre anualitzats	7.106	6.915	7.055	6.856	6.959
Denominador	Actius totals mitjans del període trimestral	387.300	377.143	385.155	388.276	384.500
(a)	Tipus mitjà rendiment dels actius (%)	1,83	1,83	1,83	1,77	1,81
Numerador	Despeses financeres del trimestre anualitzades	2.361	2.036	2.126	1.940	2.055
Denominador	Recursos totals mitjans del període trimestral	387.300	377.143	385.155	388.276	384.500
(b)	Tipus mitjà cost dels recursos (%)	0,61	0,54	0,55	0,50	0,53
	Diferencial de balanç (%) (a - b)	1,22	1,29	1,28	1,27	1,28

c) ROE:

Explicació: quocient entre el resultat atribuït al Grup (ajustat per l'import del cupó de l'*Additional Tier 1* després d'impostos registrat en fons propis) i els fons propis mitjans dels últims dotze mesos.

Rellevància del seu ús: permet el seguiment de la rendibilitat obtinguda sobre els fons propis.

		4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Numerador	Resultat atribuït al Grup ajustat 12M	1.658	1.946	2.083	1.893	1.902
Denominador	Fons propis mitjans 12M	23.897	24.058	24.230	24.428	24.600
	ROE (%)	6,9%	8,1%	8,6%	7,7%	7,7%

d) ROTE:

Explicació: quocient entre:

- Resultat atribuït al Grup (ajustat per l'import del cupó de l'*Additional Tier 1* després d'impostos registrat en fons propis), i
- Fons propis mitjans dels últims dotze mesos tot deduint els actius intangibles amb criteris de gestió (que s'obté de l'epígraf Actius intangibles del balanç públic més els actius intangibles i fons de comerç associats a les participades nets del seu fons de deteriorament, registrats a l'epígraf Inversions en negocis conjunts i associades del balanç públic).

Rellevància del seu ús: indicador utilitzat per mesurar la rendibilitat sobre el patrimoni tangible.

		4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Numerador	Resultat atribuït al Grup ajustat 12M	1.658	1.946	2.083	1.893	1.902
Denominador	Fons propis mitjans excoent actius intangibles 12M	19.679	19.805	19.985	20.187	20.356
	ROTE (%)	8,4%	9,8%	10,4%	9,4%	9,3%

e) ROA:

Explicació: quocient entre el resultat net (ajustat per l'import del cupó de l'*Additional Tier 1* després d'impostos registrat en fons propis) i els actius totals mitjans dels últims dotze mesos.

Rellevància del seu ús: indica la rendibilitat obtinguda amb relació als actius.

		4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Numerador	Resultat net ajustat 12M	1.693	2.004	2.144	1.942	1.957
Denominador	Actius totals mitjans 12M	372.905	377.313	381.431	384.507	383.801
	ROA (%)	0,5%	0,5%	0,6%	0,5%	0,5%

f) RORWA:

Explicació: quocient entre el resultat net (ajustat per l'import del cupó de l'*Additional Tier 1* després d'impostos registrat en fons propis) i els actius totals mitjans ponderats per risc dels últims dotze mesos.

Rellevància del seu ús: indica la rendibilitat obtinguda ponderant els actius pel seu risc.

		4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Numerador	Resultat net ajustat 12M	1.693	2.004	2.144	1.942	1.957
Denominador	Actius ponderats per riscos regulatoris 12M	149.060	150.211	149.189	148.644	148.284
	RORWA (%)	1,1%	1,3%	1,4%	1,3%	1,3%

g) Ràtio d'eficiència:

Explicació: quocient entre les despeses d'explotació (despeses d'administració i amortització) i el marge brut dels últims dotze mesos.

Adicionalment, es reporta una derivada d'aquesta mètrica, que no considera les despeses d'explotació extraordinàries en el numerador.

Rellevància del seu ús: ràtio habitual en el sector bancari per relacionar els costos amb els ingressos generats.

		4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Numerador	Despeses d'administració i amortització 12M	4.577	4.628	4.566	4.602	4.658
Denominador	Marge brut 12M	8.222	8.591	8.595	8.632	8.767
	Ràtio d'eficiència	55,7%	53,9%	53,1%	53,3%	53,1%

		4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Numerador	Despeses d'administració i amortització sense despeses extraordinàries 12M	4.467	4.525	4.555	4.590	4.634
Denominador	Marge brut 12M	8.222	8.591	8.595	8.632	8.767
	Ràtio d'eficiència sense despeses extraordinàries	54,3%	52,7%	53,0%	53,2%	52,9%

2- Gestió del risc:

a) Cost del risc:

Explicació: quocient entre el total de dotacions per a insolvències (dotze mesos) i el saldo mitjà brut de crèdits a la clientela i riscos contingents, amb criteris de gestió.

Rellevància del seu ús: mètrica per monitorar el cost per dotacions per a insolvències sobre la cartera de crèdit.

		4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Numerador	Dotacions per a insolvències 12M	799	689	575	191	97
Denominador	Saldo mitjà brut de crèdits + riscos contingents 12M	236.772	237.648	237.292	237.202	237.253
	Cost del risc (%)	0,34%	0,29%	0,24%	0,08%	0,04%

La ràtio del 4T18 i del 3T18 exclouent l'alliberament extraordinari de provisions realitzat en el tercer trimestre del 2018 per import de 275 milions d'euros aproximadament seria del 0,16 % i del 0,20 %, respectivament.

b) Ràtio de morositat:

Explicació: quocient entre:

- Deutors dubtosos del crèdit a la clientela i dels riscos contingents, amb criteris de gestió.
- Crèdits a la clientela i riscos contingents bruts, amb criteris de gestió.

Rellevància del seu ús: mètrica per monitorar i seguir l'evolució de la qualitat de la cartera creditícia.

		4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Numerador	Deutors dubtosos crèdit clientela + riscos contingents	14.305	13.695	12.714	12.116	11.195
Denominador	Crèdit clientela + riscos contingents	237.934	236.218	239.180	237.252	239.281
	Ràtio de morositat (%)	6,0%	5,8%	5,3%	5,1%	4,7%

c) Ràtio de cobertura:

Explicació: quocient entre:

- Total de fons de deteriorament del crèdit a la clientela i dels riscos contingents, amb criteris de gestió.
- Deutors dubtosos del crèdit a la clientela i dels riscos contingents, amb criteris de gestió.

Rellevància del seu ús: mètrica per monitorar la cobertura via provisions dels crèdits dubtosos.

	4T17	1T18	2T18	3T18	4T18	
Numerador	Fons deteriorament crèdit clientela + riscos contingents	7.135	7.597	7.172	6.579	6.014
Denominador	Deutors dubtosos crèdit clientela + riscos contingents	14.305	13.695	12.714	12.116	11.195
	Ràtio de cobertura (%)	50%	55%	56%	54%	54%

d) Ràtio de cobertura d'immobles disponibles per a la venda:

Explicació: quocient entre:

- Deute brut cancel·lat en l'execució hipotecària o dació de l'immoble menys el valor comptable net actual de l'actiu immobiliari.
- Deute brut cancel·lat en l'execució hipotecària o dació de l'immoble.

Rellevància del seu ús: reflecteix el nivell de cobertura via sanejaments realitzats i provisions comptables dels actius adjudicats disponibles per a la venda.

	4T17	1T18	2T18	3T18	4T18	
(a)	Deute brut cancel·lat en l'execució hipotecària	14.112	13.999	13.480	13.078	1.209
(b)	Valor Comptable Net del actiu adjudicat	5.878	5.810	5.553	5.346	740
Numerador	Cobertura total del actiu adjudicat (a - b)	8.234	8.189	7.927	7.732	469
Denominador	Deute brut cancel·lat en l'execució hipotecària	14.112	13.999	13.480	13.078	1.209
	Ràtio cobertura immobles DPV (%)	58%	58%	59%	59%	39%

e) Ràtio de cobertura comptable d'immobles disponibles per a la venda:

Explicació: quocient entre:

- Cobertura comptable: provisions comptables dels actius adjudicats.
- Valor comptable brut de l'actiu immobiliari: suma del valor comptable net i la cobertura comptable.

Rellevància del seu ús: indicador de cobertura dels actius adjudicats disponibles per a la venda via provisions comptables.

	4T17	1T18	2T18	3T18	4T18	
Numerador	Provisió comptable dels actius adjudicats	5.811	5.780	5.612	5.496	285
(a)	Valor Comptable Net del actiu adjudicat	5.878	5.810	5.553	5.346	740
(b)	Cobertura comptable del actiu adjudicat	5.811	5.780	5.612	5.496	285
Denominador	Valor comptable brut del actiu adjudicat (a + b)	11.689	11.590	11.165	10.842	1.025
	Ràtio cobertura comptable immobles DPV (%)	50%	50%	50%	51%	28%

3- Liquiditat:

a) Actius líquids totals:

Explicació: suma d'HQLA (*High Quality Liquid Assets*, d'acord amb el que estableix el reglament delegat de la Comissió Europea del 10 d'octubre del 2014) i el disponible en pòlissa al Banc Central Europeu no-HQLA.

Rellevància del seu ús: indicador de la liquiditat de l'entitat.

	4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
(a) Actius Líquids d'Alta Qualitat (HQLA's)	53.610	54.026	61.940	55.946	57.093
(b) Disponible en pòlissa BCE no HQLA's	19.165	19.190	17.952	20.133	22.437
Actius Líquids Totals (a + b)	72.775	73.216	79.892	76.079	79.530

b) Loan to deposits:

Explicació: quocient entre:

- Crèdit a la clientela net amb criteris de gestió minorat pels crèdits de mediació (finançament atorgat per organismes públics).
- Recursos de l'activitat de clients en balanç.

Rellevància del seu ús: mètrica que mostra l'estructura de finançament minorista (permet de valorar la proporció del crèdit minorista que està finançat per recursos de l'activitat de clients).

	4T17	1T18	2T18	3T18	4T18
Numerador Crèdit a la clientela de gestió net (a-b-c)	211.769	210.789	213.782	212.445	214.370
(a) Crèdit a la clientela de gestió brut	223.951	223.249	225.744	223.465	224.693
(b) Fons per a insolvències	6.832	7.299	6.878	6.296	5.728
(c) Crèdit de mediació	5.350	5.161	5.084	4.724	4.595
Denominador Recursos de l'activitat de clients en balanç	196.611	197.296	208.654	203.473	204.980
Loan to Deposits (%)	108%	107%	102%	104%	105%

Altres indicadors rellevants:

BPA (benefici per acció): quocient entre el resultat¹ atribuït al Grup dels últims dotze mesos i el nombre mitjà d'accions en circulació.

El **nombre mitjà d'accions en circulació** s'obté com el saldo mitjà d'accions emeses minorades pel nombre mitjà d'accions en autocartera.

Capitalització borsària: producte del valor de cotització de l'acció i el nombre d'accions en circulació, excloent-ne l'autocartera en la data del tancament del període.

VTC (valor teòric comptable) per acció: quocient entre el patrimoni net minorat pels interessos minoritaris i el nombre d'accions en circulació *fully diluted* en una data determinada.

Les accions en circulació *fully diluted* s'obtenen com les accions emeses (minorades pel nombre d'accions en autocartera), més el nombre d'accions resultants de la hipotètica conversió/bescanvi dels instruments de deute convertibles/bescanviables emesos en una data determinada.

VTCT (valor teòric comptable tangible) per acció: quocient entre:

- Patrimoni net minorat pels interessos minoritaris i el valor dels actius intangibles.
- Nombre d'accions en circulació *fully diluted* en una data determinada.

PER (Price-to-earnings ratio): quocient entre el valor de cotització i el benefici per acció (BPA).

P/VTC: quocient entre el valor de cotització de l'acció i el valor teòric comptable.

P/VTC tangible: quocient entre el valor de cotització de l'acció i el valor teòric comptable tangible.

Rendibilitat per dividend: quocient entre els dividends pagats (en accions o en efectiu) en els últims dotze mesos i el valor de cotització de l'acció, en la data de tancament del període.

Buffer MDA (import màxim distribuïble): nivell de capital per sota del qual hi ha limitacions al pagament de dividends, a la retribució variable i al pagament d'interessos als titulars de valors de capital de nivell 1 addicional. Es defineix com els requeriments de capital de Pilar 1 + Pilar 2 + reserves de capital + possibles dèficits d'AT1 i T2.

Available Distributable Items (ADI): sobre la base dels comptes anuals, suma del resultat i reserves de lliure disposició, net de dividends. No s'hi inclou la prima d'emissió.

OCI (Other Comprehensive Income): altre resultat global.

(1) Resultat ajustat per l'import del cupó de l'Additional Tier 1 després d'impostos, registrat en fons propis.

Adaptació de l'estructura del compte de pèrdues i guanys públic al format de gestió

Comissions netes. Inclou els epígrafs següents:

- Ingressos per comissions.
- Despeses per comissions.

Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres. Inclou els epígrafs següents:

- Guanys o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats (net).
- Guanys o pèrdues per actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats (net).
- Guanys o pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar (net).
- Guanys o pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures (net).
- Diferències de canvi (net).

Despeses d'explotació. Inclou els epígrafs següents:

- Despeses d'administració.
- Amortització.

Marge d'explotació.

- (+) Marge brut.
- (-) Despeses d'explotació.

Pèrdues per deteriorament d'actius financers i altres provisions. Inclou els epígrafs següents:

- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o guanys nets per modificació.
- Provisions o reversió de provisions.

Del qual: Dotacions per a insolvències.

- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats corresponents a préstecs i partides a cobrar a la clientela amb criteris de gestió.
- Provisions o reversió de provisions corresponents a provisions per a riscos contingents amb criteris de gestió.

Del qual: Altres dotacions a provisions.

- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats, excloent-ne el saldo corresponent a préstecs i avançaments a cobrar a la clientela amb criteris de gestió.
- Provisions o reversió de provisions excloent-ne les provisions corresponents a riscos contingents amb criteris de gestió.

Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres. Inclou els epígrafs següents:

- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades.
- Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers.
- Guanys o pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers i participacions (net).
- Fons de comerç negatiu reconegut en resultats.
- Guanys o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (net).

Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres. Inclou els epígrafs següents:

- Resultat del període atribuïble a interessos minoritaris (participacions no dominants).
- Guanys o pèrdues després d'impostos procedents d'activitats interrompudes.

Conciliació d'indicadors d'activitat amb criteris de gestió

Crèdit a la clientela, brut

Desembre 2018	
En milions d'euros	
Actius financers a cost amortitzat - Clientela (Balanç Públic)	217.967
Adquisició temporal d'actius (sector públic i privat)	(320)
Cambres de compensació	(1.003)
Altres actius financers sense naturalesa minorista	(475)
Actius financers no destinats per a negociació valorats obligatoriament a valor raonable amb canvis a resultats - Prèstecs i bestretes (Balanç Públic)	327
Altres actius financers sense naturalesa minorista	(273)
Bons de renda fixa assimilables a crèdit minorista (Actius financers a cost amortitzat - Valors Representatius de Deute del Balanç Públic)	2.096
Bons de renda fixa assimilables a crèdit minorista (Actius afectes al negoci assegurador del Balanç Públic)	646
Fons per a insolvències	5.728
Crèdit a la clientela, brut amb criteris de gestió	224.693

Passius per contractes d'assegurances

Desembre 2018	
En milions d'euros	
Passius afectes al negoci assegurador (Balanç Públic)	60.452
Plusvàlues associades als actius afectes al negoci assegurador (exclou unit link)	(8.069)
Passius per contractes d'assegurances amb criteris de gestió	52.383

Recursos de clients

Desembre 2018	
En milions d'euros	
Passius financers a cost amortitzat - Dipòsits de la clientela (Balanç públic)	210.200
Recursos no minoristes (registrats en l'epígraf Passius financers a cost amortitzat - Dipòsits de la clientela)	(3.903)
Cèdules multicedents i dipòsits subordinats	(2.987)
Entitats de contrapartida i altres	(916)
Recursos minoristes (registrats en l'epígraf Passius financers a cost amortitzat - Valors representatius de deute)	743
Emissions retail i altres	743
Passius per contractes d'assegurances amb criteris de gestió	52.383
Total recursos de balanç	259.423
Actius sota gestió	93.951
Altres comptes¹	5.108
Total recursos de clients	358.482

(1) Inclou, entre d'altres, recursos transitoris associats a transferències i recaptació, així com altres recursos de clients distribuïts pel Grup.

Emissions institucionals a efectes de la liquiditat bancària

Desembre 2018	
en milions d'euros	
Passius financers a cost amortitzat - Valors representatius de deute (Balanç Públic)	29.244
Finançament institucional no considerat a efectes de la liquiditat bancària	(2.777)
Bons de titulització	(1.820)
Ajustos per valoració	(331)
Amb naturalesa minorista	(743)
Emissions adquirides per empreses del Grup i altres	117
Dipòsits a la clientela a efecte de la liquiditat bancària (balanç públic)²	2.986
Finançament institucional a efectes de la liquiditat bancària	29.453

(2) 2.953 milions d'euros de cèdules multicedents (netes d'emissions retingudes) i 33 milions d'euros de dipòsits subordinats.

Actius adjudicats (disponibles per a la venda i en lloguer)

Desembre 2018

En milions d'euros

Actius no corrents i grups alienables classificats com a mantinguts per a la venda (Balanç Públic)	1.239
Altres actius	(514)
Existències registrats en l' epígraf - Altres actius (Balanç Públic)	15
Actius adjudicats disponibles per a la venda	740
Actius tangibles (Balanç Públic)	6.022
Actius tangibles d' ús propi	(3.209)
Altres actius	(334)
Actius adjudicats en lloguer	2.479

Conciliació de la informació financera publicada per BPI:

a) Compte de resultats amb el format de presentació visió negocis del Grup

Desembre 2018 En milions d'euros	Publicat BPI	Atribuït al Grup	Negoci	
			BPI	Participacions
Marge d'interessos	423	391	397	(6)
Ingressos per dividendes	2	2	2	
Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació	272	269	4	265
Comissions netes	278	280	280	
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	77	106	48	58
Altres ingressos i despeses d'explotació	(14)	(26)	(26)	
Marge brut	1.038	1.022	705	317
Despeses d'administració i amortització recurrents	(435)	(449)	(449)	
Despeses extraordinàries	(24)	(24)	(24)	
Marge d'explotació	579	549	232	317
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	603	573	256	317
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	45	102	102	
Altres dotacions a provisions	3	4	4	
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	(69)	(103)	51	(154)
Resultat abans d'impostos	558	552	389	163
Impost sobre Societats	(131)	(118)	(107)	(11)
Resultat d'activitats interrompudes (net)	64			
Resultat després d'impostos	491	434	282	152
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres		54	20	34
Resultat atribuït al Grup	491	380	262	118

La diferència entre el resultat publicat per BPI i el resultat atribuït al Grup correspon essencialment a ajustos de consolidació (destaca l'eliminació de la plusvàlua generada per BPI com a resultat de la venda dels negocis a CaixaBank) i d'homogeneïtzació i al moviment net dels ajustos a valor raonable generats en la combinació de negocis.

Adicionalment, el resultat atribuït al Grup es desglossa en els segments de negoci BPI i participacions, incloent aquest últim l'aportació de BFA i BCI.

b) Recursos de clients de BPI en visió negocis del Grup

Desembre 2018			
En milions d'euros	Publicat per BPI	Ajustos	Negoci BPI
Total recursos de clients	33.195	(4.108)	29.087

La diferència entre els recursos reportats per BPI i els reportats per CaixaBank en el negoci BPI correspon, essencialment, als passius per contractes d'assegurança i els seus ajustos a valor raonable el 31 de desembre del 2018 generats en la combinació de negocis, que, després de l'operació de venda de BPI Vida a VidaCaixa d'Assegurances i Reassegurances, es registren en el negoci bancari i d'assegurances.

c) Crèdit a la clientela de BPI en visió negocis del Grup

Desembre 2018			
En milions d'euros	Publicat per BPI	Ajustos	Negoci BPI
Crèdit net a la clientela	22.952	(490)	22.462

La diferència entre el crèdit net reportat per BPI i el reportat per CaixaBank en el negoci BPI correspon, essencialment, al fons disponible el 31 de desembre del 2018 dels ajustos a valor raonable generats en la combinació de negocis.

Sèries històriques del compte de resultats per perímetre CABK i BPI

a) Evolució trimestral del compte de resultats i ràtios de solvència:

En milions d' euros	CABK				
	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Marge d'interessos	1.138	1.139	1.131	1.108	1.088
Ingressos per dividendes	24		115	5	
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	77	147	175	158	107
Comissions netes	573	581	599	550	550
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	(52)	22	143	59	(6)
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassurances	132	137	144	138	118
Altres ingressos i despeses d'explotació	(227)	(22)	(141)	(108)	(248)
Marge brut	1.665	2.004	2.166	1.910	1.609
Despeses d'administració i amortització recurrents	(1.062)	(1.049)	(1.043)	(1.031)	(1.010)
Despeses extraordinàries					(1)
Marge d'explotació	603	955	1.123	879	598
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	603	955	1.123	879	599
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(135)	187	(112)	(139)	(148)
Altres dotacions a provisions	(146)	(45)	(233)	(50)	(111)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	(98)	(464)	(68)	(2)	(116)
Resultat abans d'impostos	224	633	710	688	223
Impost sobre Societats	35	(277)	(199)	(153)	(22)
Resultat després d'impostos	259	356	511	535	201
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	23	33			1
Resultat atribuït al Grup	236	323	511	535	200
<i>Actius ponderats per risc</i>	129.593	131.785	130.872	131.772	131.982
<i>CET1 fully loaded</i>	11,2%	11,2%	11,2%	11,6%	11,6%
<i>Capital Total fully loaded</i>	15,3%	15,2%	15,9%	16,4%	15,9%
<i>CET1</i>	11,5%	11,4%	11,5%	11,9%	12,7%

En milions d' euros	BPI				
	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Marge d'interessos	98	100	98	95	108
Ingressos per dividendes		1	1		1
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	24	75	62	108	(69)
Comissions netes	72	64	69	75	82
Guanys/pèrdues per actius i passius financers i altres	7	8	14	77	1
Ingressos i despeses emparats en contractes d'assegurances o reassurances					
Altres ingressos i despeses d'explotació		(5)	(18)	(3)	(1)
Marge brut	201	243	226	352	122
Despeses d'administració i amortització recurrents	(106)	(113)	(112)	(118)	(114)
Despeses extraordinàries	(13)	(3)	(5)	(3)	
Marge d'explotació	82	127	109	231	8
Marge d'explotació sense despeses extraordinàries	95	130	114	234	8
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	88	11	3		7
Altres dotacions a provisions	3	1			(1)
Guanys/pèrdues en baixa d'actius i altres	(160)	57			(1)
Resultat abans d'impostos	13	196	112	231	13
Impost sobre Societats	(27)	(42)	(20)	(29)	(20)
Resultat després d'impostos	(14)	154	92	202	(7)
Resultat atribuït a interessos minoritaris i altres	5	7	9	33	(3)
Resultat atribuït al Grup	(19)	147	83	169	(4)
<i>Actius ponderats per risc</i>	16.931	17.041	16.882	16.556	16.644
<i>CET1 fully loaded¹</i>	13,2%	13,1%	12,8%	11,2%	12,3%
<i>Capital Total fully loaded¹</i>	15,0%	14,8%	14,6%	13,0%	14,0%
<i>CET1¹</i>	13,2%	13,1%	12,8%	11,2%	13,2%

(1) El primer trimestre del 2018 no inclou el resultat net publicat per BPI (210 milions d'euros).

b) Evolució trimestral dels rendiments i les càrregues assimilades del marge d'interessos:

En milions d'euros	CAIXABANK														
	4T18			3T18			2T18			1T18			4T17		
	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %
Intermediaris financers	19.625	42	0,86	21.691	42	0,77	20.342	40	0,80	16.548	42	1,02	23.685	45	0,76
Cartera de crèdits (a)	187.960	1.096	2,31	188.222	1.089	2,30	188.518	1.084	2,31	187.589	1.075	2,32	189.587	1.061	2,22
Valors representatius de deute	31.421	85	1,08	30.178	85	1,12	29.533	90	1,23	28.511	79	1,12	27.283	78	1,13
Altres actius amb rendiment	54.478	416	3,03	54.667	393	2,85	55.369	431	3,12	52.152	400	3,11	50.777	494	3,86
Resta d'actius	63.961	3		65.443	6		63.645	4		65.947	4		64.451	4	
Total actius mitjos (b)	357.445	1.642	1,82	360.201	1.615	1,78	357.407	1.649	1,85	350.747	1.600	1,85	355.783	1.682	1,88
Intermediaris financers	37.596	(50)	0,53	38.690	(50)	0,51	39.194	(48)	0,49	40.746	(43)	0,43	55.628	(49)	0,35
Recursos de l'activitat minorista (c)	182.176	(14)	0,03	183.070	(13)	0,03	177.878	(13)	0,03	170.204	(12)	0,03	166.878	(11)	0,03
Estalvi a la vista	158.563	(11)	0,03	157.517	(9)	0,02	152.429	(9)	0,02	144.243	(9)	0,03	139.538	(10)	0,03
Estalvi a venciment	23.614	(3)	0,06	25.553	(4)	0,06	25.449	(4)	0,06	25.960	(3)	0,04	27.340	(1)	0,01
Estalvi a termini	20.827	(3)	0,06	22.492	(4)	0,07	23.368	(4)	0,07	24.463	(3)	0,04	26.080	(1)	0,01
Cessió temporal d'actius i emprèstits retail	2.786			3.061			2.081			1.498			1.260		
Emprèstits institucionals i valors negociables	25.415	(62)	0,97	25.666	(63)	0,97	26.926	(64)	0,95	27.785	(68)	0,99	26.375	(70)	1,05
Passius subordinats	5.723	(21)	1,44	6.150	(24)	1,55	7.404	(33)	1,77	6.113	(32)	2,14	5.946	(34)	2,28
Altres passius amb cost	63.100	(352)	2,21	63.557	(320)	2,00	63.780	(356)	2,24	63.023	(328)	2,11	57.122	(422)	2,93
Resta de passius	43.435	(5)		43.068	(6)		42.225	(4)		42.876	(9)		43.834	(8)	
Total recursos mitjos (d)	357.445	(504)	0,56	360.201	(476)	0,53	357.407	(518)	0,58	350.747	(492)	0,57	355.783	(594)	0,67
Marge d'interessos		1.138			1.139			1.131			1.108			1.088	
Diferencial de la clientela (%) (a-c)		2,28			2,27			2,28			2,29			2,19	
Diferencial de balanç (%) (b-d)		1,26			1,25			1,27			1,28			1,21	

En milions d'euros	BPI														
	4T18			3T18			2T18			1T18			4T17		
	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %	S.mig	R/C	Tipus %
Intermediaris financers	1.942	3	0,63	2.304	3	0,46	2.053	2	0,42	1.041	2	0,69	1.471	3	0,75
Cartera de crèdits (a)	20.815	100	1,90	20.584	101	1,94	20.340	98	1,93	20.005	95	1,92	19.865	97	1,93
Valors representatius de deute	4.946	13	1,08	5.382	13	0,97	5.132	14	1,09	4.950	12	0,96	5.634	8	0,58
Altres actius amb rendiment															
Resta d'actius	3.303	4		3.303	2		3.423	2		3.408	2		6.338	6	
Total actius mitjos (b)	31.006	120	1,54	31.573	119	1,50	30.948	116	1,51	29.404	111	1,53	33.308	114	1,36
Intermediaris financers	4.065	(2)	0,15	5.217	(1)	0,06	4.894	(1)	0,05	4.285	(2)	0,15	3.877	(2)	0,22
Recursos de l'activitat minorista (c)	21.756	(6)	0,11	21.510	(5)	0,10	21.404	(5)	0,09	20.494	(5)	0,09	20.304	(5)	0,09
Estalvi a la vista	13.123			12.867			12.825			11.943			11.755		
Estalvi a venciment	8.633	(6)	0,28	8.644	(5)	0,25	8.579	(5)	0,23	8.551	(5)	0,22	8.549	(5)	0,22
Estalvi a termini	8.633	(6)	0,28	8.644	(5)	0,25	8.579	(5)	0,23	8.551	(5)	0,22	8.549	(5)	0,22
Cessió temporal d'actius i emprèstits retail				(1)											
Emprèstits institucionals i valors negociables	520	(4)	3,38	275	(4)	6,15	275	(4)	6,52	462	(2)	2,01	694	(3)	1,93
Passius subordinats	300	(4)	5,55	300	(4)	5,55	300	(4)	5,54	301	(4)	5,53	359	(4)	4,88
Altres passius amb cost													4.130	11	(1,06)
Resta de passius	4.365	(6)		4.271	(5)		4.075	(4)		3.862	(3)		3.944	(3)	
Total recursos mitjos (d)	31.006	(22)	0,29	31.573	(19)	0,25	30.948	(18)	0,24	29.404	(16)	0,22	33.308	(6)	0,08
Marge d'interessos		98			100			98			95			108	
Diferencial de la clientela (%) (a-c)		1,79			1,84			1,84			1,83			1,84	
Diferencial de balanç (%) (b-d)		1,25			1,25			1,27			1,31			1,28	

c) Evolució trimestral de les comissions:

En milions d'euros	CAIXABANK				
	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Comissions bancàries, valors i altres	332	333	346	310	315
Fons d'inversió, carteres i sicav's	126	131	133	116	119
Plans de pensions	55	54	50	57	60
Comercialització d'assegurances	60	63	70	67	56
Comissions netes	573	581	599	550	550

En milions d'euros	BPI				
	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Comissions bancàries, valors i altres	43	38	43	43	48
Fons d'inversió, carteres i sicav's	11	10	9	16	15
Plans de pensions	1				2
Comercialització d'assegurances	17	16	17	16	17
Comissions netes	72	64	69	75	82

d) Evolució trimestral de les despeses d'administració i amortització:

CAIXABANK					
En milions d'euros	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Marge Brut	1.665	2.004	2.166	1.910	1.609
Despeses de personal	(673)	(679)	(674)	(668)	(663)
Despeses generals	(294)	(279)	(280)	(270)	(260)
Amortitzacions	(95)	(91)	(89)	(93)	(87)
Despeses d'administració i amortitzacions recurrents	(1.062)	(1.049)	(1.043)	(1.031)	(1.010)
Despeses extraordinàries					(1)

BPI					
En milions d'euros	4T18	3T18	2T18	1T18	4T17
Marge Brut	201	243	226	352	122
Despeses de personal	(60)	(62)	(58)	(63)	(66)
Despeses generals	(37)	(41)	(44)	(47)	(38)
Amortitzacions	(9)	(10)	(10)	(8)	(10)
Despeses d'administració i amortitzacions recurrents	(106)	(113)	(112)	(118)	(114)
Despeses extraordinàries	(13)	(3)	(5)	(3)	

e) Evolució de la ràtio de mora:

	CAIXABANK			BPI		
	31.12.2018	30.09.2018	31.12.2017	31.12.2018	30.09.2018	31.12.2017
Crèdits a particulars	4,8%	5,0%	5,3%	3,9%	4,0%	4,7%
Compra habitatge	3,8%	3,9%	4,2%	3,8%	3,9%	4,6%
Altres finalitats	7,3%	7,6%	8,0%	4,2%	4,7%	5,6%
Crèdits a empreses	5,5%	6,4%	8,5%	5,1%	5,3%	6,4%
Sectors productius ex-promotors	4,7%	5,5%	7,2%	4,6%	4,8%	5,9%
Promotors	14,1%	17,1%	21,6%	10,7%	12,1%	23,8%
Sector Públic	0,4%	0,7%	1,6%		0,1%	
Ràtio morositat (crèdits + avals)	4,7%	5,2%	6,1%	4,2%	4,3%	5,1%

Indicadors d'activitat per geografia

En aquesta visió addicional de l'activitat del Grup, els crèdits i recursos es presenten en funció de la geografia on s'han originat (per exemple, els crèdits i recursos de BPI Vida, BPI Gestão de Activos, BPI Global Investment Fund i el negoci de targetes es classifiquen a Portugal i no a Espanya, d'on depenen societàriament).

Espanya

En milions d'euros	31.12.18	30.09.18	% var. trimestral	31.12.17	% var. anual
CRÈDITS					
Crèdits a particulars	114.275	114.816	(0,5)	115.973	(1,5)
Compra habitatge	80.472	81.223	(0,9)	83.089	(3,1)
Altres finalitats	33.803	33.593	0,6	32.884	2,8
Crèdits a empreses	76.141	74.310	2,5	74.442	2,3
Sectors productius ex-promotors	70.016	68.047	2,9	67.593	3,6
Promotors	6.125	6.263	(2,2)	6.849	(10,6)
Sector Públic	10.201	10.314	(1,1)	10.541	(3,2)
Crèdits a la clientela, brut	200.617	199.440	0,6	200.956	(0,2)
RECURSOS					
Recursos de l'activitat de clients	183.558	182.400	0,6	176.468	4,0
Estalvi a la vista	161.418	159.450	1,2	147.109	9,7
Estalvi a termini	22.140	22.950	(3,5)	27.314	(18,9)
Passius subordinats retail				2.045	
Passius per contractes d'assegurances	48.263	47.870	0,8	45.841	5,3
Cessió temporal d'actius i altres	2.044	3.248	(37,1)	955	
Recursos de balanç	233.865	233.518	0,1	223.264	4,7
Fons d'inversió, carteres i Sicav's	59.275	63.235	(6,3)	61.077	(3,0)
Plans de pensions	26.589	27.606	(3,7)	26.941	(1,3)
Actius sota gestió	85.864	90.841	(5,5)	88.018	(2,4)
Altres comptes	3.156	3.506	(10,0)	3.213	(1,8)
Total recursos de clients	322.885	327.865	(1,5)	314.495	2,7

Portugal

En milions d'euros	31.12.18	30.09.18	% var. trimestral	31.12.17	% var. anual
CRÈDITS					
Crèdits a particulars	12.771	12.785	(0,1)	12.517	2,0
Compra habitatge	11.170	11.233	(0,6)	11.098	0,6
Altres finalitats	1.601	1.552	3,2	1.419	12,8
Crèdits a empreses	9.644	9.562	0,9	9.021	6,9
Sectors productius ex-promotors	8.940	8.916	0,3	8.769	2,0
Promotors	704	646	9,0	252	
Sector Públic	1.661	1.678	(1,0)	1.457	14,0
Crèdits a la clientela, brut	24.076	24.025	0,2	22.995	4,7
RECURSOS					
Recursos de l'activitat de clients	21.422	21.073	1,7	20.143	6,3
Estalvi a la vista	12.838	12.552	2,3	11.663	10,1
Estalvi a termini	8.584	8.521	0,7	8.479	1,2
Passius subordinats retail				1	
Passius per contractes d'assegurances	4.120	4.162	(1,0)	4.124	(0,1)
Cessió temporal d'actius i altres	16	15		13	23,1
Recursos de balanç	25.558	25.250	1,2	24.280	5,3
Fons d'inversió, carteres i Sicav's	5.267	5.677	(7,2)	5.805	(9,3)
Plans de pensions	2.820	2.820		2.728	3,4
Actius sota gestió	8.087	8.497	(4,8)	8.533	(5,2)
Altres comptes	1.952	2.009	(2,8)	2.150	(9,2)
Total recursos de clients	35.597	35.756	(0,4)	34.963	1,8

La finalitat d'aquest document és exclusivament informativa i no pretén prestar un servei d'assessorament financer o l'oferta de venda, intercanvi, adquisició o invitació per adquirir qualsevol classe de valors, producte o serveis financers de CaixaBank, SA (d'ara endavant, la Companyia) o de qualsevol altra de les societats que s'hi esmenten. Qualsevol persona que en un moment determinat adquireixi un valor ho ha de fer guiant-se pel seu propi judici o per la idoneïtat del valor per al seu propòsit i basant-se únicament en la informació pública continguda a la documentació pública elaborada i registrada per l'emissor en el context d'aquesta informació concreta, rebent assessorament si ho considera necessari o adequat segons les circumstàncies, i no basant-se en la informació inclosa en aquest document.

Aquest document pot contenir manifestacions sobre previsions i estimacions sobre negocis i rendibilitats futures, concretament quant a la informació financera relativa a societats participades, que ha estat elaborada fonamentalment partint d'estimacions realitzades per la Companyia. Aquestes previsions i estimacions representen els judicis actuals de la Companyia sobre expectatives futures de negocis, però determinats riscos, incerteses i altres factors rellevants podrien fer que els resultats fossin materialment diferents de l'esperat. Aquests factors, entre d'altres, fan referència a la situació del mercat, factors macroeconòmics, directrius reguladores i governamentals; moviments en els mercats borsaris nacionals i internacionals, tipus de canvi i tipus d'interès; canvis en la posició financera dels nostres clients, deutors o contraparts, etc. Aquests elements, juntament amb els factors de risc indicats en informes passats o futurs, podrien afectar adversament el nostre negoci i el comportament i els resultats descrits. Altres variables desconegudes o imprevisibles poden fer que els resultats difereixin materialment d'aquells descrits a les previsions i estimacions.

Els estats financers passats i les taxes de creixement anteriors no s'han d'entendre com una garantia de l'evolució, els resultats futurs o el comportament i el preu de l'acció (inclòs el benefici per acció). Cap contingut d'aquest document no ha de ser pres com una previsió de resultats o beneficis futurs. Addicionalment, s'ha de tenir en compte que aquest informe s'ha preparat a partir dels registres de comptabilitat mantinguts per CaixaBank i per la resta d'entitats integrades al Grup, i inclou determinats ajustos i recllassificacions amb objecte d'homogeneïtzar els principis i criteris seguits per les societats integrades amb els de CaixaBank. Per això, i concretament pel que fa a BPI, les dades incloses en aquest document poden no coincidir en alguns aspectes amb la informació financera publicada per l'entitat esmentada.

Es fa notar expressament que aquest document conté dades subministrades per tercers considerades fonts d'informació fiables generalment, tot i que no se n'ha comprovat l'exactitud. Cap dels seus administradors, directors o empleats no estan obligats, ja sigui implícitament o expressament, a garantir que aquests continguts siguin exactes, precisos, íntegres o complets, a mantenir-los actualitzats o a corregir-los en cas de detectar qualsevol mancança, error o omisió. Així mateix, en la seva reproducció a través de qualsevol mitjà, la Companyia podrà introduir les modificacions que consideri convenientes o ometre parcialment o totalment els elements actuals i, en cas de discrepància amb aquesta versió, no assumeix cap responsabilitat. El que s'exposa en aquesta declaració cal que ho tinguin en compte totes aquelles persones o entitats que puguin haver de prendre decisions o elaborar o difondre opinions relatives a valors emesos per la Companyia i, en particular, els analistes i inversors que treballin amb aquest document. Tots ells estan convidats a consultar la documentació i la informació pública comunicada o registrada per la Companyia davant de la Comissió Nacional del Mercat de Valors. En particular s'adverteix que aquest document conté informació financera no auditada.

D'acord amb les mesures alternatives del rendiment (MAR, també conegudes per les seves sigles en anglès: APM, *alternative performance measures*) definides a les Directrius sobre mesures alternatives del rendiment publicades per l'European Securities and Markets Authority el 30 de juny del 2015 (ESMA/2015/1057) ("les Directrius ESMA"), aquest informe fa servir determinades MAR, que no han estat auditades, amb l'objectiu que contribueixin a una millor comprensió de l'evolució financera de la Companyia. Aquestes mesures s'han de considerar com a informació addicional i en cap cas no substitueixen la informació financera elaborada d'acord amb les Normes internacionals d'informació financera ("NIIF"), també conegudes per les seves sigles en anglès com a "IFRS" (International Financial Reporting Standards). Així mateix, la manera en què el Grup defineix i calcula aquestes mesures pot diferir d'altres mesures similars calculades per altres companyies i, per tant, podrien no ser comparables. S'ha de consultar l'informe per al detall de les MAR utilitzades i la conciliació de determinats indicadors de gestió amb els indicadors presentats als estats financers consolidats elaborats de conformitat amb les NIIF.

Aquest document no ha estat objecte d'aprovació o registre per part de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) ni de cap altra autoritat en una altra jurisdicció. En tot cas, es troba sotmès al dret espanyol aplicable en el moment de la seva creació i, en concret, no es dirigeix a cap persona física o jurídica localitzable en altres jurisdiccions, raó per la qual pot no adequar-se a les normes imperatives o als requisits legals d'observació obligada en altres jurisdiccions estrangeres.

Sens perjudici del règim legal o de la resta de limitacions imposades pel Grup CaixaBank que resultin aplicables, es prohibeix expressament qualsevol modalitat d'explotació d'aquest document i de les creacions i els signes distintius que incorpora, incloent-hi qualsevol tipus de reproducció, distribució, cessió a tercers, comunicació pública i transformació, a través de qualsevol tipus de suport i mitjà, amb finalitats comercials, sense autorització prèvia i expressa dels seus titulars respectius. L'incompliment d'aquesta prohibició podrà constituir una infracció que la legislació vigent pot sancionar.



Relació amb inversors i analistes

investors@caixabank.com

+34 93 411 75 03



Millor Banca Privada a Espanya 2018



Millor Banca Digital a Europa Occidental 2018



Millor Banc a Espanya 2018